

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบสอบถาม (Questionnaires) การสัมภาษณ์ (Interviews) และการเฝ้าสังเกต (Observations) ได้ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีทางวิชาสถิติ และการสังเกตลักษณะพฤติกรรมและการวิจารณ์โดยบรรยายถึงแนวโน้มของข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งเกี่ยวกับลักษณะพฤติกรรม การใช้ชีวิตประจำวัน โครงสร้างของครอบครัว ตลอดจนเรื่องเกี่ยวกับอาการที่ผิดปกติและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของผู้มีรายได้น้อย

การสัมภาษณ์ การตั้งคำถามสำหรับการสอบถามในแบบสอบถาม จุดของการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ ข้อมูลเกี่ยวกับอาการที่ผิดปกติและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ, ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพอนามัย และข้อมูลเกี่ยวกับสภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ข้อมูลทั้งหมด ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง ที่เขวงบางแค เขตภาษีเจริญ แขวงใหม่ประภคณด้วยขนาดตามต่าง ๆ 15 หมู่บ้าน ซึ่งมีความเจริญในลักษณะเดียวกัน เป็นบริเวณเกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำมาวิเคราะห์และแจกแจงเป็นคาเปอร์เซ็นต์ตามวิชาสถิติ แสดงค่าของข้อมูลวิเคราะห์เป็นตารางกราฟ และบทความวิเคราะห์

ข้อมูลเกี่ยวกับอาการที่ผิดปกติ ได้เลือกเฉพาะในเขตหมู่ที่ 1, 2 ซึ่งเป็นเขตที่มีความเจริญมาก กำลังมีความเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ดังนั้นการเก็บข้อมูลจะเป็นประโยชน์และการแก้ไขมีหลายทาง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นเพื่อความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เข้ามาเพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่

ข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา แบ่งออกเป็น 2 ชุด ชุดแรกเกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพแบบสอบถาม และแบบบันทึกผลทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

แบบสอบถามทั้งหมด 150 ฉบับ โดยข้อมูลทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ในระยะเวลา 100 ฉบับ ชุดหนึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับอาการที่ผิดปกติ ในแบบสอบถามทั้งหมด 50 ฉบับ โดยข้อมูลทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ 50 ฉบับ

ข้อมูลทั้งหมดนำมาแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ถึงรายละเอียดต่อไป

สรุปข้อมูลที่แสดงลักษณะสำคัญของครอบครัวผู้มีรายได้น้อย

จากการออกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผู้ที่อยู่อาศัยในตำบลบางแค เขตภาษีเจริญ โดยสุ่มเลือกบริเวณสำหรับศึกษาพฤติกรรมของชุมชนที่มีรายได้น้อยได้ 5 บริเวณประกอบด้วยบ้านพักอาศัยอยู่รวมกันประมาณ 60 - 100 ครอบครัว

ผลของการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามแบ่งเป็นดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และรายละเอียดของครอบครัว

ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม และที่ถูกสัมภาษณ์เป็นแม่บ้านมากกว่าพ่อบ้าน เพราะแม่บ้านเป็นบุคคลไม่มีอาชีพ กงทำหน้าที่ดูแลที่พักอาศัย พ่อบ้านจะออกทำงานนอกบ้าน และสนุกลูกหลานกับการเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูง

ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชาย มีจำนวน 35.24 %

เพศหญิง " 64.76 %

2. อายุของผู้เป็นเจ้าของบ้าน ทั้งพ่อบ้านและแม่บ้านมีอายุตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป แสดงถึงการก่อสร้างครอบครัวของผู้มีรายได้น้อย จำเป็นต้องใช้เวลานาน จึงสามารถเป็นเจ้าของอาคารที่ที่พักอาศัยได้ โดยยังต้องเช่าที่อยู่ในราคาถูก คือตารางวาละ 2 บาท ขึ้นไป

อายุของพ่อบ้าน แบ่งเป็นดังนี้คือ

อายุ 21 - 30 ปี มีจำนวน 25.64 %

31 - 40 " " 38.46 %

41 - 50 " " 17.94 %

51 ปีขึ้นไป " 17.94 %

อายุของแม่บ้าน แบ่งเป็นดังนี้คือ

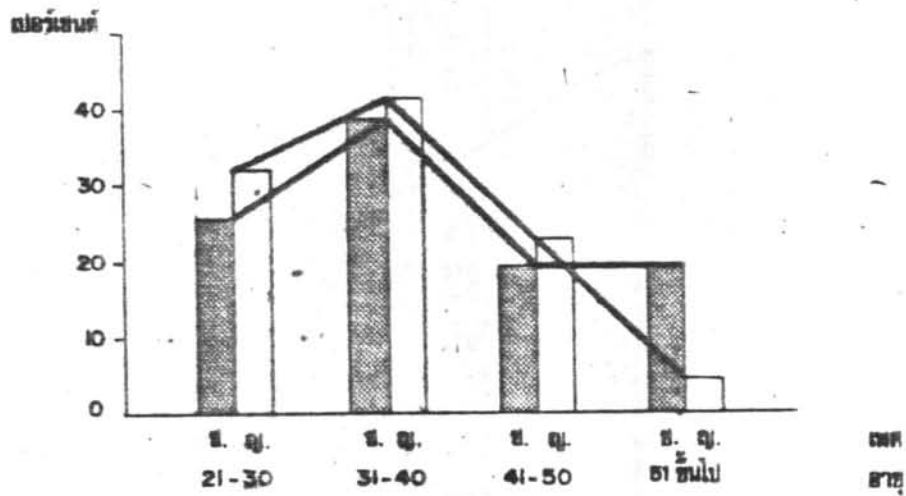
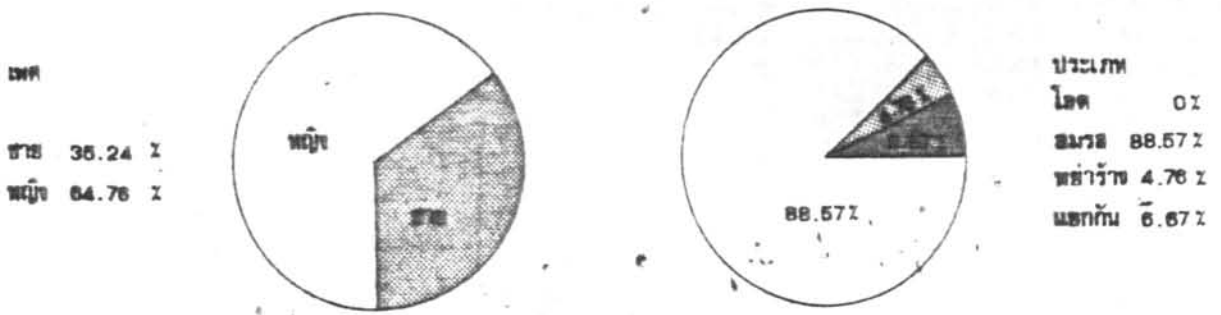
อายุ 21 - 30 ปี มีจำนวน 31.82 %

31 - 40 " " 40.92 %

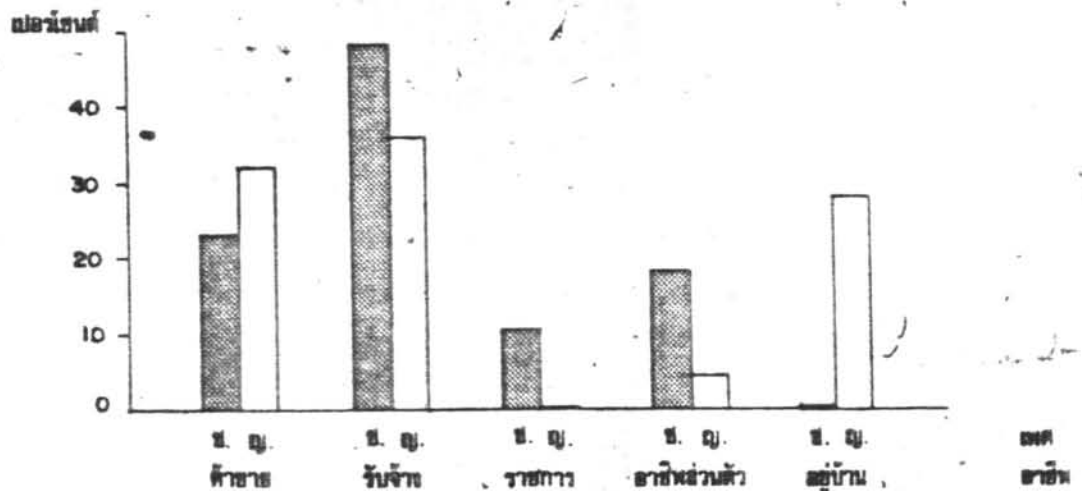
41 - 50 " " 22.73 %

51 ปีขึ้นไป " 4.55 %

รูปที่ 7 กราฟ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

รูปที่ 8 กราฟ อายุของพ่อบ้าน และแม่บ้าน ครอบครัวรายได้ต่ำ

รูปที่ 9 กราฟ อัตราเฉลี่ยอาชีพของพ่อบ้าน แม่บ้าน

3. ผู้ที่มีรายได้น้อยในบริเวณนี้ ส่วนมากเป็นบุคคลที่มาจากต่างจังหวัดไม่มีความรู้ ประกอบอาชีพโดยใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ และมีส่วนน้อยที่สามารถเข้าทำงานในรัฐวิสาหกิจ กระทรวง หรือองค์การธุรกิจใหญ่ ๆ

แต่อาชีพของทอบ้านและแม่บ้านส่วนมากคือ

อาชีพการค้าขาย หมายถึงการขายของ เพื่อนำผลกำไรจากการค้าขายเป็น ค่าครองชีพ

อาชีพรับจ้าง หมายถึงอาชีพที่ทำในระยะเวลาสั้น ๆ อย่างหนึ่ง เช่น รับจ้าง เป็นกรรมกร และหมายถึงอาชีพของผู้รับจ้างเป็นพนักงานชั่วคราวประจำในองค์การทั้งราชการ และเอกชน

ราชการ หมายถึงการประกอบอาชีพราชการระดับต่ำ เช่น เสมียน ภารโรง การประกอบอาชีพส่วนตัว หมายถึงอาชีพที่ทำขึ้น โดยมีลักษณะคล้ายกับงาน อื่น ๆ ที่เรกไม่มีความแน่นอนในการทำงานนั้น

ผู้ตอบคำถามและถูกสัมภาษณ์ได้ให้รายละเอียดดังนี้

อาชีพทอบ้าน	ค้าขาย	มีจำนวน	23.08 %
	รับจ้าง	"	48.72 %
	ราชการ	"	10.26 %
	ประกอบอาชีพส่วนตัว	"	17.95 %
อาชีพแม่บ้าน	ค้าขาย	มีจำนวน	31.82 %
	รับจ้าง	"	36.36 %
	ราชการ	"	-
	ประกอบอาชีพส่วนตัว	"	4.55 %
	อาชีพแม่บ้าน	"	27.27 %

4. ชาวบางแคในส่วนผู้ที่มีรายได้น้อย จะเริ่มมีครอบครัวเมื่ออายุประมาณตั้งแต่ 21 ปี หรือต่ำกว่าเล็กน้อย เพราะผู้ที่มีเป็นบุตรจะต้องทำหน้าที่ช่วยเหลือครอบครัวพ่อแม่ของตนแล้วอย่างใด จึงสามารถขยการดูแลครอบครัวด้วยความรับผิดชอบให้แก่ตนเองหรือผู้สืบแทน และยังมีความสัมพันธ์กันบ้างกับครอบครัวเดิม แต่ลดลง

ในจำนวนผู้ถูกสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ใ้พบว่าผู้ที่มิอายุตั้งแต่ 21 ปี
แต่งงานแล้วเป็นส่วนใหญ่

โสด	มีจำนวน	- %
สมรส	"	88.57 %
หย่าร้าง	"	4.76 %
แยกกัน	"	6.67 %

5. การมีบุตร การวางแผนครอบครัวเป็นสิ่งใหม่สำหรับที่นี่เพราะความต้องการ
เก่า ๆ ยังมีอิทธิพลอยู่ เช่น ในครอบครัวจะรักเด็กที่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีความเชื่อ
ว่าเด็กผู้ชายเมื่อโตขึ้นจะช่วยดูแลพ่อแม่เมื่อยามแก่และเจ็บไข้ ความต้องการลูกเพศชายจึงมี
มาก จึงไม่มีการคุมกำเนิดอย่างจริงจัง ดังนั้นในครอบครัวหนึ่งจะต้องมีบุตรอย่างน้อย 3 -
4 คน โดยจะมีความพอใจเมื่อใดถูกคนสุดท้ายเป็นเด็กเพศชาย แต่หลักเกณฑ์นี้ก็ไม่แน่นอน
เป็นเพียงข้อนำสังเกตุเท่านั้น

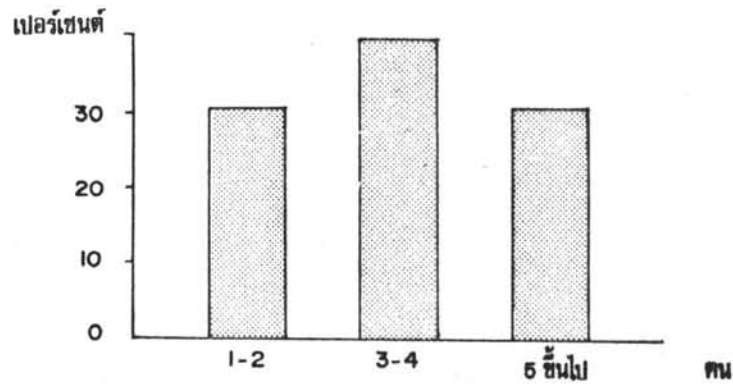
ครอบครัว	ไม่มีบุตร	มีจำนวน	3	ครอบครัว
ครอบครัว	มีบุตร 1 - 2 คน	"	30.39 %	
	3 - 4 "	"	39.22 %	
	5 คนขึ้นไป	"	30.39 %	

6. อัตราส่วนของบุตรชายและหญิงดังนี้

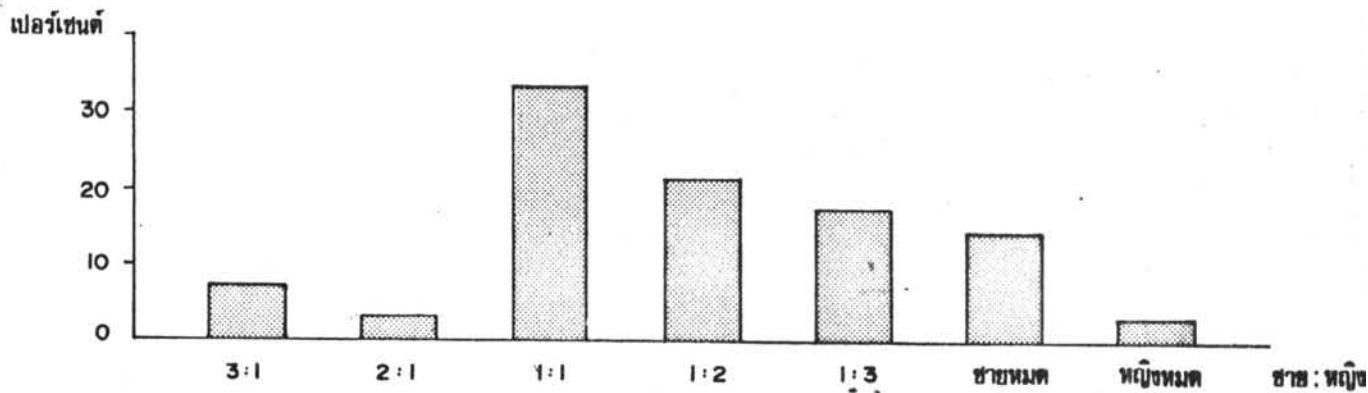
เพศชาย : เพศหญิง

3 : 1	มีจำนวน	6.86 %
2 : 1	"	2.94 %
1 : 1	"	33.33 %
1 : 2	"	21.57 %
1 : 3	"	17.65 %
ชายทั้งหมด	"	14.71 %
หญิงทั้งหมด	"	2.94 %

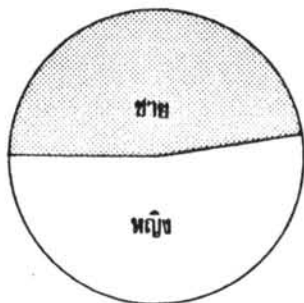
7. ลูกคนโต จะต้องช่วยรับภาระทางบ้าน และช่วยเหลือน้องให้โตมีโอกาส
เท่ากับเด็กอื่น ๆ โดยจะประกอบอาชีพที่สามารถหาได้ในบริเวณนั้น ใ้แก่ งานรับจ้างและ

กราฟ แสดงจำนวนบุตรในครอบครัว

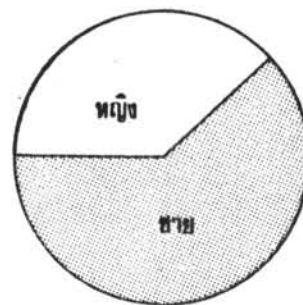

กราฟ แสดงอัตราส่วนของบุตรชาย : บุตรหญิง ในครอบครัว

ชาย 47.05 %
หญิง 52.94 %

กราฟ แสดงอัตราเฉลี่ยเพศของ
บุตรคนแรก

ชาย 62.50 %
หญิง 37.50 %

กราฟ แสดงอัตราเฉลี่ยเพศของ
บุตรคนสุดท้าย

กรรมกร เมื่อครอบครัวสามารถประกอบกิจของตัวเองแล้ว ลูกคนโตก็จะเริ่มก่อร่างสร้างตัว และครอบครัวของตนเองต่อไป

บุตรคนโต	เพศ	ชาย	มีจำนวน	47.06 %
		หญิง	"	52.94 %
บุตรคนโต	เพศชาย	อายุ 6-10 ปี	มีจำนวน	58.33 %
		11-15 "	"	12.50 %
		16-20 "	"	16.67 %
		21 ปีขึ้นไป	"	12.50 %

แสดงว่าครอบครัวใหม่ เริ่มก่อร่างสร้างตัวใหม่ ๆ

บุตรคนโต	เพศหญิง	อายุ 6-10 ปี	มีจำนวน	35.19 %
		11-15 "	"	11.11 %
		16-20 "	"	25.93 %
		21 ปีขึ้นไป	"	27.78 %

8. บุตรคนเล็ก คือผู้ที่จะดูแลบิดามารดาในยามแก่และเจ็บไข้ ดังนั้นพ่อแม่จึงพยายามให้ความสุขสบายแก่คนเล็กมากที่สุด เพื่อให้มีความอบอุ่นและใคร่รักพ่อแม่อย่างมาก ๆ ลูกคนเล็กจึงมักจะมีอภิสิทธิ์มากกว่าที่ ๆ เสมอ โดยเฉพาะถ้าเป็นเพศชาย พ่อแม่จะรักและภูมิใจมาก

บุตรคนเล็ก	เพศ	ชาย	มีจำนวน	62.50 %
		หญิง	"	37.50 %
บุตรคนเล็ก	เพศชาย	อายุ 0.1 - 3 ปี	มีจำนวน	40 %
		4 - 7 "	"	30 %
		8 - 15 "	"	20 %
		16 - 20 "	"	10 %
		21 ปีขึ้นไป	"	- %

บุตรคนเล็ก เพศหญิง อายุ	มีจำนวน	%
0.1 - 3 ปี	50	%
4 - 7 "	"	8.33 %
8 - 15 "	"	41.67 %
16 - 20 "	"	- %
21 ปีขึ้นไป	"	- %

9. รายได้ครอบครัวต่อเนื่อง คือจำนวนเงินต่อเนื่องที่ได้มาจากการทำงานของพ่อบ้านและแม่บ้าน ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ ทั้งที่แยกออกเป็น 4 อย่าง คือค้าขาย รับจ้าง ราชการ และประกอบอาชีพส่วนตัวโดยคิดเป็นจำนวนเงินทั้งหมดต่อ 1 เดือน

รายได้ของครอบครัว บาทต่อเดือน

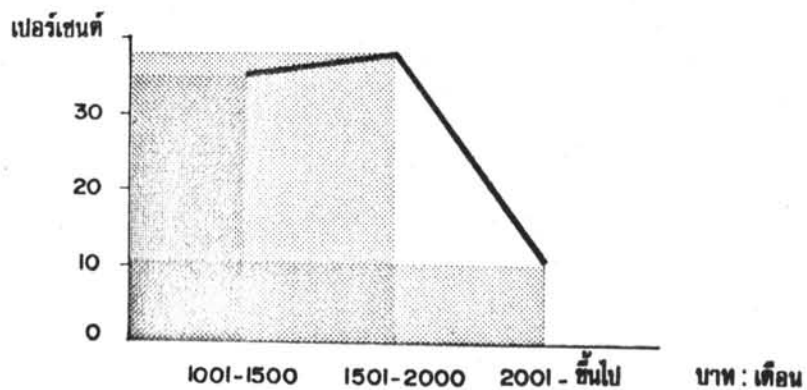
บาท	มีจำนวน	%
1001 - 1500 บาท	34.29	%
1501 - 2000 บาท	"	37.14 %
2001 - 3000 บาทขึ้นไป	"	11.43 %

10. รายได้พิเศษของครอบครัว หมายถึงรายได้นอกไปจากรายได้ประจำเดือนตามปกติ เช่น จากการรับจ้างรายวัน จากเงินเดือนของลูก หรือรายได้ประเภทอื่น ซึ่งนอกเหนือจากรายได้ของพ่อบ้านและแม่บ้าน ถือเป็นรายได้พิเศษทั้งหมด ส่วนมากไม่มีรายได้อื่นพิเศษครอบครัว

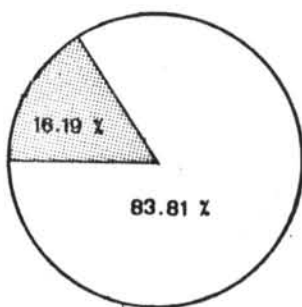
รายได้พิเศษของครอบครัว บาทต่อเดือน

ไม่มีรายได้อื่นพิเศษ	มีจำนวน	%
ไม่มีรายได้อื่นพิเศษ	80	%
1 - 100 บาท	"	- %
101 - 300 บาท	"	4.76 %
301 - 500 บาท	"	6.67 %
501 บาทขึ้นไป	"	8.57 %

11. ค่าใช้จ่ายและรายได้ที่ครอบครัวได้รับต่อเนื่อง สำหรับผู้ที่มีรายได้อื่นพิเศษจะเกือบพอๆกัน เพราะค่าครองชีพในภาวะปัจจุบันสูงมากขึ้น ในขณะที่ได้รับของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศคือ 80 % ยังคงมีจำกัดเท่า ๆ เดิมอยู่ เหตุนี้ผู้ที่มีรายได้อื่นพิเศษ จะไม่มีโอกาสได้เป็นเจ้าของที่ถืออาศัยและที่ดินโคกตันที่ ทำให้ที่ถืออาศัยและสภาวะแวดล้อมของชุมชนขาดการดูแลเอาใจใส่ ทำให้เกิดลักษณะแหล่งเสื่อมโทรมต่อไปในอนาคต

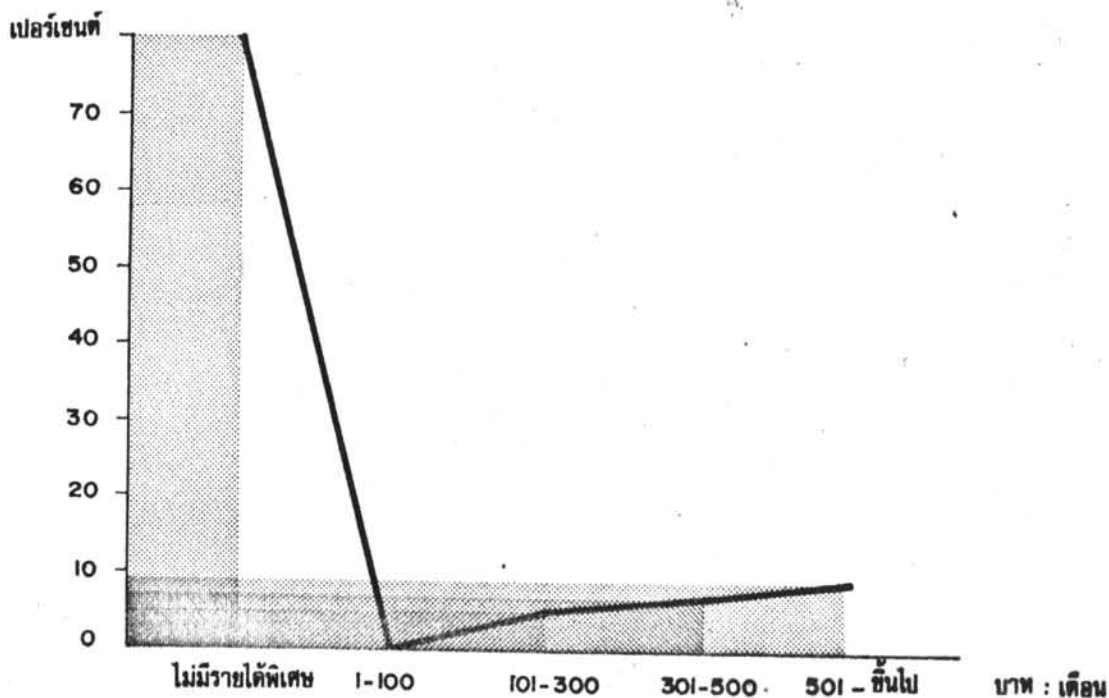

กราฟ รายได้เฉลี่ย ของครอบครัว

รายได้มีความเพียงพอต่อรายจ่าย 83.81 %
 รายได้ไม่มีความเพียงพอต่อรายจ่าย 16.19 %

กราฟ ความเพียงพอของรายได้ : รายจ่าย

กราฟ รายได้พิเศษเฉลี่ย ของครอบครัว

รายไค้มีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย	มีจำนวน	83.81 %
รายไค้ไม่มีความเพียงพอต่อค่าใช้จ่าย	"	16.19 %

12. รายไค้มีมากเกินพอกับรายจ่าย ทำให้เกิดนิสัยการออมทรัพย์ แม้ว่าผู้ที่มีรายไค้ต่ำในตำบลบางแก ส่วนใหญ่จะไม่มีเงินสะสม แต่ก็ปรากฏอยู่เสมอว่า การผสมเด็กผสมนอชเป็นเวลานานปี ช่วยให้เขาไค้ที่อยู่อาศัยที่ดีและถูกสุขลักษณะไค้เหมือนกัน

เงินสะสมของครอบครัว บาทต่อเดือน

ไม่มีเงินสะสม	มีจำนวน	55.24 %
1 - 200 บาท	"	19.05 %
201 - 400 บาท	"	20 %
400 บาทขึ้นไป	"	5.88 %

13. ในกรณีที่บางครอบครัว สามารถควบคุมการใช้จ่ายและจัดการออมทรัพย์สำหรับชีวิตในอนาคต ครอบครัวนั้นจะมีโอกาสไค้กึกและวางแผนการณของครอบครัวในขั้นต่อ ๆ ไปในต่อ ๆ ไปไค้ และโดยที่มีเงินสำรองไว้ก่อนหนึ่ง เช่น ผู้ตอบถูกสัมภาษณ์ว่ามีความคิดจะใช้จ่ายอะไร หลายคนพูดถึงความต้องการของเขาในอนาคต

เอาเงินมาซ่อมแซมอาคาร	มีจำนวน	27.5 %
เอาเงินฝากธนาคาร	"	7.5 %
เอาเงินมาใช้สื่อกับการพักผ่อน	"	2.5 %
เอาเงินเก็บไว้สำหรับการกู้ยืม	"	-
ลงทุนในการประกอบอาชีพ	"	27.5 %
ซื้อของทีอฮากไค้	"	7.5 %
อื่น ๆ ระบุ	"	27.5 %

14. เมื่อการวางแผนครอบครัวมีบทบาทต่อชุมชนบางแก ผู้ที่ให้ความสนใจจำนวนไม่น้อยที่เป็นผู้มีรายไค้ต่ำ คว้าความกึกจะประหยัคทรัพย์ แล้วสะสมให้ เป็นผู้มีฐานะที่ค้ขึ้นกว่าเดิม จึงมีการวางแผนครอบครัวและขอรับต่อวิธีการวางแผนครอบครัว ซึ่งในจำนวนนี้มีหลายรายที่ไม่สามารถอดกลั้นความรู้สึกทางเพศไค้ เนื่องจากผู้มีรายไค้ต่ำจึงไม่ไปเที่ยวเตร่ที่ไหน ถ้ามาก็เข้านอน การวางแผนครอบครัวจึงไม่ให้ผลเท่าที่คาดคะเนไว้ จากการสอบสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

ความต้องการมีบุตรในอนาคต คน

1 - 2 คน	มีจำนวน	19.05 %
3 - 5 "	"	58.10 %
6 - 10 "	"	17.14 %
ไม่มีการวางแผน	"	5.71 %

15. สมาชิกในครอบครัว หมายถึงผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวหน้าครอบครัวโดยตรง คือพ่อและลูก ส่วนผู้อื่นอื่น ๆ ถือเป็นสมาชิกครอบครัวโดยอ้อม ซึ่งอาศัยอยู่เป็นเวลานาน ไม่เคลื่อนย้ายไปอยู่ที่อื่น

สมาชิกในครอบครัว คน

2 - 3 คน	มีจำนวน	9.52 %
4 - 7 "	"	78.10 %
8 - 10 "	"	9.52 %
10 คนขึ้นไป	"	2.86 %

16. ในบางครอบครัว มีการเลี้ยงสัตว์ เพื่อนำไปขายเมื่อโตขึ้นในชุมชนบางแคว เป็นแหล่งที่ลุ่ม มีน้ำท่วมทุกฤดูฝน เกิดความชุ่มชื้นมีพืชและทำให้สัตว์เล็ก ๆ อาศัยอยู่มาก เช่น พวงวชิชเล็ก ๆ สําหร่าย แหน่น กบ ไส้เดือน กิ้งกือ ซึ่งจะช่วยให้สภาวะสิ่งแวดล้อมดีขึ้น เป็นอาหารโดยธรรมชาติของสัตว์เลี้ยง การดูแลจึงทำได้ด้วยความประหยัด จึงเป็นหน้าที่ของบุตร ที่ไม่ได้ทำงานหรือเรียนหนังสือ

การเลี้ยงสัตว์

	จำนวน	%
ไก่	มีจำนวน	37.14
เป็ด	"	22.86
หมู	"	2.86
วัว	"	3 ตัว

สัตว์พวกนี้ เช่น ไก่ซื้อมาราคาถูกมาก เมื่อเลี้ยงจนโตได้ตามน้ำหนักราคาของสัตว์จะเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่า

17. ภูมิภาคนาเดิมของผู้ที่อยู่ในชุมชนบางแคว ในบริเวณที่มีรายได้น้อยรวมกลุ่มกันอยู่ ส่วนมากเป็นผู้ที่อพยพมาจากต่างจังหวัดทั้งภาคเหนือ ใต้ ออกและตก บริเวณนี้จึงประ

กอบไปด้วยวัฒนธรรมหลายอย่าง แต่ระยะที่อาศัยอยู่เป็นเวลานานมาก คือไม่ต่ำกว่า 8 ปี ความเจริญทางวัตถุมีส่วนทำให้ชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนไป จนมีลักษณะเป็นชาวกรุง (ผู้อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ) ไป

	ภูมิลำเนาเดิม อยู่ในเขต กทม.	มีจำนวน	30.48 %
	อยู่ต่างจังหวัด	"	69.52 %
18.	ระยะเวลาที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ค่ายบางแก		
	1 - 5 ปี	มีจำนวน	78.10 %
	6 - 10 "	"	12.38 %
	10 ปีขึ้นไป	"	9.52 %
19.	ความคิดที่จะโยกย้ายครอบครัวไปอยู่ที่อื่น		
	มีความคิดโยกย้าย	มีจำนวน	5.71 %
	ไม่มีความคิดโยกย้าย	"	94.22 %

ลักษณะสำคัญของครอบครัวผู้มีรายได้อีกอย่างหนึ่ง คือหน้าที่ของกรรณกิจกรรมต่าง ๆ ภายในบ้านพักอาศัย จะเป็นหน้าที่ของแม่บ้านแต่ผู้เดียว พ่อบ้านจะไม่ทำงานในบ้านใด ๆ ยกเว้นแต่ความสมัครใจเท่านั้น

โดยนิสัยใจคอของพ่อบ้านและแม่บ้าน พบว่าผู้ที่เป็นพ่อบ้านจะมีอารมณ์เข็ญเกินกว่าแม่บ้าน โดยเฉพาะความสัมพันธ์กันระหว่างพ่อแม่ต่อกัน พ่อบ้านจะถือว่าลูกน้อกว่าแม่บ้าน ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจเกิดจากภาระต่าง ๆ ภายในบ้านตกเป็นหน้าที่ของแม่บ้านแต่ผู้เดียว จึงทำให้แม่บ้านต้องเหน็ดเหนื่อยต้องการพักผ่อน เมื่อต้องเจอปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ ในครอบครัว แม่บ้านจึงไม่สามารถควบคุมสติได้คิดว่าเหมือนพ่อบ้าน

พ่อบ้านมักเป็นผู้สังคนแก่ ออกไปทำงานภายนอกชุมชน จึงมีแต่เรื่องเพื่อนฝูง เฮฮาสนุกสนาน ในวันหยุดราชการ วันเสาร์-อาทิตย์ พ่อบ้านมักไม่อยู่บ้าน ออกไปหาเพื่อน ไปดูหนัง คีฬาและเสียงการพนัน มีพ่อบ้านส่วนน้อยที่ให้ความสนใจคอกิจกรรมภายในบ้าน และไม่ชอบการเที่ยวเตร่สนุกสนาน โดยพยายามสะสมเงินทองไว้ใช้ในครอบครัวในอนาคต เป็นไปได้ว่าพ่อบ้านขาด space ส่วนหนึ่งของคน ทำให้รู้สึกไม่รักบ้าน

20. ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลบ้านและครอบครัว คือตัวแม่บ้านนั่นเอง แม่บ้านจะทำหน้าที่

ทั้งหมดอย่างใด ถือว่าเป็นแม่บ้านที่มีความขยัน ต่างกันว่าถ้าบ้านใดเปิดหน้าต่างหมดทุกบาน แสดงว่าบ้านนั้นดูแลและรักษาความสะอาดอย่างใด เพราะการเปิดหน้าต่างจะทำให้ฝุ่นละอองเข้าไปข้างใน ทำความสกปรกต่อทรัพย์สิน และเฟอร์นิเจอร์ภายในบ้าน แม่บ้านจะต้องทำงานมากขึ้น ที่น่าสังเกตคือในที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย ไม่มีบ้านใดมีคนรับใช้ หรือผู้ช่วยเหลือแม่บ้านเลย

ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลบ้านและครอบครัวคือ

ภรรยา	มีจำนวน	82.86 %
บุตรหลาน	"	11.43 %
คนใช้	"	-
อื่น ๆ ระบุ	"	5.77 %

21. รวมทั้งการเตรียมอาหาร ส่วนใหญ่แม่บ้านจะเป็นผู้แสดงฝีมือแสดงให้เห็นว่าชีวิตส่วนใหญ่ของแม่บ้าน มีพฤติกรรมและการใช้เนื้อที่ต่าง ๆ ภายในอาคารที่พักอาศัยนั้น ตั้งแต่ในตอนเช้าจนกระทั่งมีค

การจัดเตรียมอาหารเป็นหน้าที่ของ

ภรรยา	มีจำนวน	74.36 %
บุตรหลาน	"	17.95 %
สามี	"	5.13 %
คนใช้	"	2.56 %
ผู้อาศัย	"	-

22. การใช้เวลาว่างในวันหยุด การใช้ชีวิตส่วนใหญ่ของครอบครัวที่มีรายได้น้อย มีลักษณะเหมือนกัน คือพอใจที่จะอยู่ภายในบ้าน ในช่วงเวลาสำหรับพักผ่อนทั้ง 2 วัน คือวันเสาร์และอาทิตย์ ในตอนนี้เองที่พ่อบ้านจะเป็นผู้แสดงความเห็นพ่อบ้านและทำงานให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว เช่น ซ่อมแซมอาคาร ทำความสะอาดบ้าน

การใช้เวลาว่างในวันหยุดของครอบครัว

อยู่ที่บ้าน	มีจำนวน	69.77 %
ออกไปข้างนอก	"	30.23 %

23. สำหรับการใช้เวลาว่างกับครอบครัว ทั้งพ่อบ้านและแม่บ้านสามารถให้ความอบอุ่น ความสุขกับลูกหลายของตนเองได้ดี ดังที่แสดงข้อมูลไว้ในตารางแสดงรายละเอียดจากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

ในกรณีที่พ่อบ้านชอบออกไปเที่ยวนอกบ้าน และทิ้งครอบครัวให้อยู่ตามลำพัง ในระยะเวลาวันหยุด ไม่ปรากฏให้เห็นบ่อยนัก มีบ้างก็จะเป็นช่วงเวลาของการพบปะสังสรรค์กับของชายหนุ่ม หนุ่มสาว หรืออะไรทำนองนี้ เช่น การคุมวอคู่ตามร้านกาแฟ โดยเฉพาะในเวลาที่วันหยุดราชการจะมีวอให้ดูเสมอ ซึ่งในบางบ้านที่ไม่มีโทรทัศน์ดู ก็จำเป็นต้องดูโทรทัศน์ที่ร้านกาแฟแทน

24. ความเป็นคนอารมณ์เย็นของพ่อบ้านมีมากกว่าแม่บ้าน ซึ่งในตารางแสดงรายละเอียดฯ แต่ทั้งพ่อบ้านและแม่บ้านก็จัดการอบรมลูกของตนอย่างดี หลายคนได้แสดงความคิดเห็นและวิธีอบรมเด็กอย่างดี ซึ่งทำให้เห็นว่าความเป็นแบบชาวบ้าน ที่ง่าย ๆ นี้มีความสมบูรณ์ที่สุด

ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นภายในครอบครัว จึงมีมากโดยเฉพาะจากพ่อแม่ซึ่งมีความต้องการให้บุตรหลานอยู่กับตนเองตลอดไป แม้เมื่อบุตรของเขามีครอบครัวแล้วก็ตาม

ในความคิดที่เกี่ยวกับการขยายขนาดของครอบครัว พ่อบ้านแม่บ้านมีความพอใจที่ครอบครัวขยายออก เนื่องจากขนาดครอบครัวโตขึ้น จากลูกชาย หรือลูกสาวแต่งงาน จากลูกและหลานการเปลี่ยนแปลงขนาดของการใช้เนื้อที่ใช้สอยของบ้าน เป็นภาระของพ่อบ้านและแม่บ้านโดยตรง ที่จะจัดการตามที่คิด คือพยายามรวบรวมเงินทองให้มากที่สุด นำมาใช้สำหรับการก่อสร้างต่อเติมอาคารมากกว่าความคิดที่จะกู้ยืมเงินจากญาติพี่น้องหรือผู้อื่น

และในที่สุดของชีวิต เมื่อพ่อแม่ลูกทอดทิ้งไปให้อยู่ตามลำพัง พ่อแม่ก็สามารถอยู่ได้โดยจะมีลูกหรือหลานคนหนึ่งคอยดูแลรักษา และเป็นผู้สืบทอดต่อไป

การสรุปลักษณะ โครงสร้างของครอบครัว

ลักษณะโครงสร้างครอบครัวผู้มีรายได้น้อย ชาวบางแก เขตภาษีเจริญ แบ่งเป็นลักษณะที่สำคัญคือ¹

1. ครอบครัวแท้ หรือครอบครัวเฉพาะ เป็นหน่วยขนาดเล็ก ประกอบด้วยสามี ภรรยา บุตร ซึ่งเกี่ยวพันกันทางสายโลหิต และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดตามกฎหมายมีอิสระเสรีในการดำเนินชีวิต ขนาดของครอบครัวแท้อาจใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับจำนวนบุตรที่เกิดจากสามี ภรรยาผู้นั้น

2. ครอบครัวเสริม คือกลุ่มคนนอกจากจะมีสามีภรรยาและบุตรแล้ว ยังมีญาติและบุคคลอื่น ๆ เป็นสมาชิกเพิ่มขึ้นด้วยญาติที่อยู่อาศัยด้วยอาจจะเป็นปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา หลาน ฯลฯ รวมอยู่ในบ้านเดียวกัน ครอบครัวเสริมจึงมีสมาชิกมาก หรือมีขนาดใหญ่กว่าครอบครัวแท้ การมีสมาชิกที่มีความแตกต่างกันทั้งวัย ประสบการณ์ ความคิดเห็น และบทบาท อาจทำให้เกิดความสับสนในการดำเนินชีวิต สมาชิกในครอบครัวจึงมักจะแยกออกจากครอบครัวเดิมไปสร้างครอบครัวใหม่

โครงสร้างของครอบครัวแบ่งออกเป็นชั้น เรียกว่าวัฏจักรครอบครัว การจัดระบบดังกล่าวนี้ใช้อายุของบุตรเป็นเกณฑ์

ชั้นที่ 1 เริ่มครอบครัว

ยังไม่มีบุตร

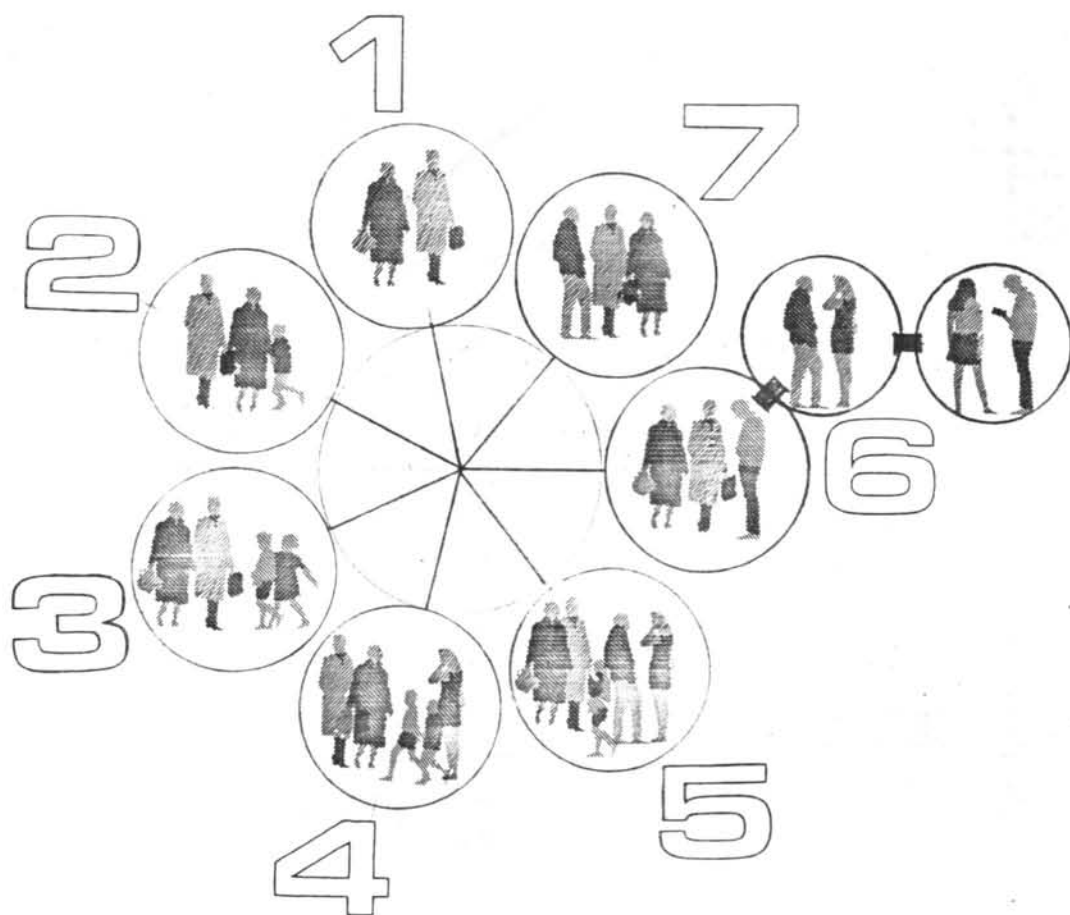
ชั้นที่ 2 เริ่มมีบุตร

บุตรอายุไม่เกิน $2 \frac{1}{2}$ ปี

ชั้นที่ 3 ครอบครัวมีบุตรอายุ $2 \frac{1}{2}$ ปี ถึง 6 ปี

ก่อนเข้าโรงเรียน

- ชั้นที่ 4 ครอบครัวที่มีบุตรอายุ 6 ปี ถึง 13 ปี
เข้าโรงเรียน
- ชั้นที่ 5 ครอบครัวที่มีบุตรอายุ 13 ปี ถึง 20 ปี
วัยรุ่น เรียนหรือออกทำงานหาเงิน
- ชั้นที่ 6 ครอบครัวที่ลูกคนโตออกเรือนไปแล้ว
คนเล็ก, น้อง ยังอยู่กับพ่อแม่
- ชั้นที่ 7 ครอบครัวที่ไม่มีบุตรอยู่ด้วยเลย
หรือพ่อแม่อาศัยอยู่กับครอบครัวลูก

รูปที่ 17 วัฏจักรของครอบครัว

รูปที่ 18 ตารางแสดงพฤติกรรมประจำวัน ของพ่อบ้านและแม่บ้าน

การใช้ชีวิตประจำวันของพ่อบ้านและแม่บ้าน
สรุป จากการตอบแบบสอบถามและคำสัมภาษณ์ของผู้มีรายได้น้อย
บริเวณวิจัย หมู่ที่ 2 ตำบลบางแค เขตภาษีเจริญ

พ่อบ้าน	เวลาประกอบกิจกรรมประจำวัน		แม่บ้าน
	<u>ช่วงที่ 1</u>		
ตื่นนอน อาบน้ำ แต่งตัว	5.30	5.30	ตื่นนอน อาบน้ำ
	6.30	6.00	
	<u>2</u>		
อาหารเช้า	6.30	6.00	ปรุงอาหาร
	7.00	7.30	ดูแลลูกไปโรงเรียน
	<u>3</u>		
ไปทำงานพร้อมเด็กไปโรงเรียน	7.00	7.30	อาหารเช้า, งาน
	8.00	10.00	บ้าน ไปตลาด
	<u>4</u>		
ทำงาน	8.00	10.00	พักผ่อน หรือหา
	12.00	14.30	รายได้น้อยพิเศษ
	<u>5</u>		
พักผ่อนอาหารกลางวัน	12.00	14.30	ไปตลาด, พบปะ
	13.00	15.00	เพื่อนบ้าน
	<u>6</u>		
ทำงาน	13.00	15.00	หุงหาอาหาร, ดูแลเด็ก
	17.30	17.00	กลับจากโรงเรียน

พอบาน	เวลาประกอบกิจกรรมประจำวัน		แม่บ้าน
เดินทางกลับบ้าน	17.30	7 17.00	ดูแลเด็กทานอาหาร
		18.00	
พักผ่อน	18.00	<u>8</u> 18.30	รับประทานอาหาร
		18.30	
รับประทานอาหารรวม	18.30	<u>9</u> 19.30	ล้างชาม ทำความสะอาด
		19.30	
อาบน้ำ พักผ่อนกับครอบครัว	19.30	<u>10</u> 20.30	พักผ่อนกับครอบครัว
		21.00	
นอน	21.00	<u>11</u> 22.00	อาบน้ำ นอน
		5.30	

การสรุปข้อมูลแสดงลักษณะที่หัตถอาภรณ์ของครอบครัวผู้มีรายได้น้อย

การสำรวจโดยการเฝ้าสังเกต (Observation) การทำแบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์ (Interview) ชุมชนในแต่ละหมู่บ้าน ในตำบล บางแค เขตภาษีเจริญ โดยเฉพาะในเขตหมู่ที่ 2 ซึ่งเป็นเขตทำการสำรวจตัวอย่าง การศึกษาโดยเก็บข้อมูลในหลาย ๆ ครอบครัว พบว่าลักษณะส่วนใหญ่ของที่หัตถอาภรณ์ของผู้ที่มีรายได้น้อย ที่แยกโคชัคเงินออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. บ้านชั้นเดียวตึกดิน

บ้านมีโครงสร้างง่าย ๆ ประกอบด้วย โฉง ใช้เป็นห้องนอนประสงค์ มีห้องสุชา และบริเวณเล็กน้อยสำหรับการประกอบอาหาร เนื้อที่หัตถอาภรณ์ประมาณ 20 - 25 ตารางเมตร

2. บ้านชั้นเดียวใต้ดิน

ลักษณะบ้านเหมือนกับบ้านชั้นเดียวตึกดิน แต่ยกพื้นให้สูงขึ้นและมีใต้ดินใช้เป็นห้องนอนประสงค์ ทำให้มีเนื้อที่อยู่มากขึ้น เนื้อที่ดินถูกใช้อย่างสมบูรณ์ ครัวบ้านสามารถต่อเติมโคชัคทุกทาง

3. บ้าน 2 ชั้น

ลักษณะบ้านพัฒนามาจากแบบที่ 2 คือบ้านชั้นเดียวใต้ดิน ต่างกันที่บ้าน 2 ชั้น ทำการก่อสร้างเป็น 2 ชั้น เสียตั้งแต่เริ่มก่อสร้าง จึงทำให้การออกแบบภายในอาคารกำหนดตายตัว เจ้าของมีฐานะการเงินดีกว่า 2 แบบแรก ซึ่งเป็นบ้านของผู้ที่กำลังเริ่มชีวิตของการมีครอบครัว หรือครอบครัวที่อพยพมาจากต่างจังหวัด

สำหรับลักษณะการจัดเนื้อที่ต่าง ๆ ในอาคารที่หัตถอาภรณ์โคชัคแสดงในตารางรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว สำหรับการวิจารณ์ลักษณะที่เกิดขึ้นต่าง ๆ นั้น จะกล่าวต่อไป

1. บ้านชั้นเดียวติดดิน

ลักษณะของบ้านเป็นการใช้เนื้อที่แบบห้องเอนกประสงค์ รวมเอาส่วนพักผ่อนนอน กร้ว ห้องน้ำ และส้วม มาไว้รวมกัน การแยกกัน จะใช้ผนังชนิดคกไม้ฉาบ หรือใช้กันแทน ส่วนห้องกร้วและบริเวณซีกกลาง จะอยู่ใกล้กันหรือติดกัน ห้องส้วมจะแยกออกไปจากอาคาร เป็นการคคปัญหาเรื่องกลิ่น

ลักษณะการจกเนื้อที่โดยทั่วไป

1.1 เป็นการคคเนื้อที่ของการใช้เนื้อที่ใช้สอย

ส่วนนอน / ส่วนเอนกประสงค์ / ส่วนเตรียมอาหาร / ห้องสุชา
หรือ ส่วนเอนกประสงค์ / ห้องกร้ว / ห้องสุชา เป็นการจกพื้นที่
ในที่พักให้มีความชิดกันสูงที่สุด

1.2 เป็นการจกกลุ่มของหน้าที่ใช้สอย ชนิดเดียวกัน

กร้ว / ซีกกลาง / ส้วม

หรือ กร้ว / ลาน / ซีกกลาง ^{แยกออก} / ส้วม

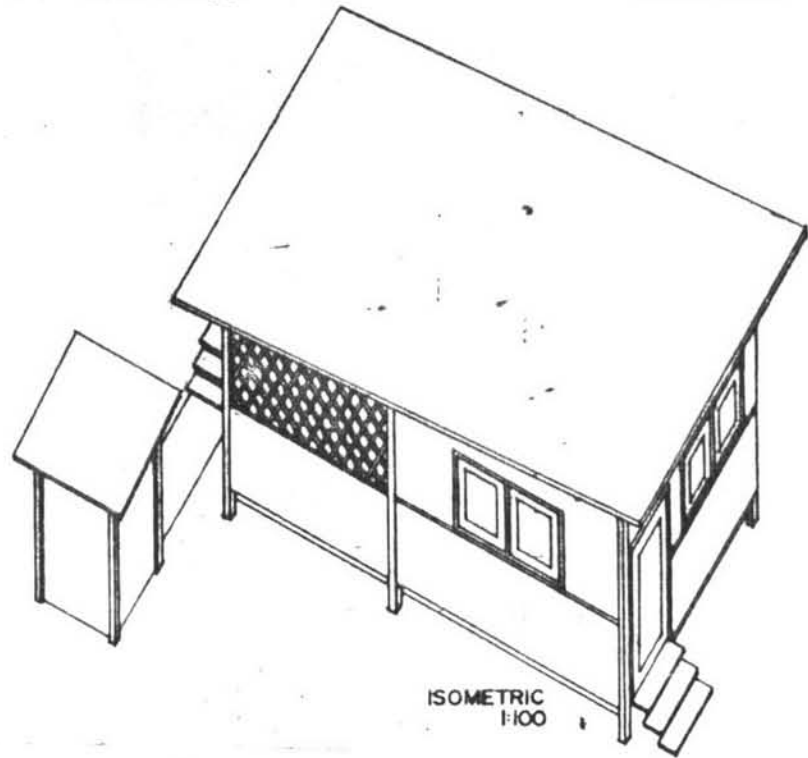
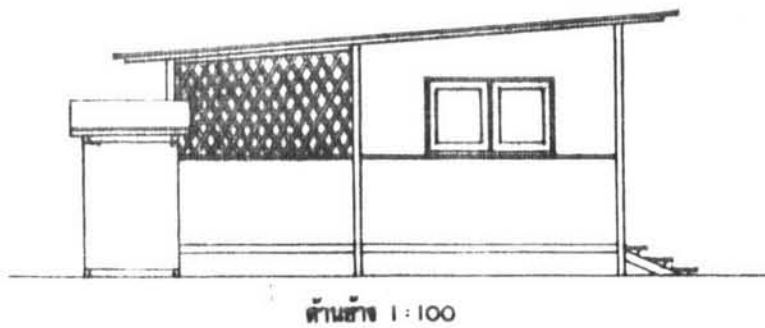
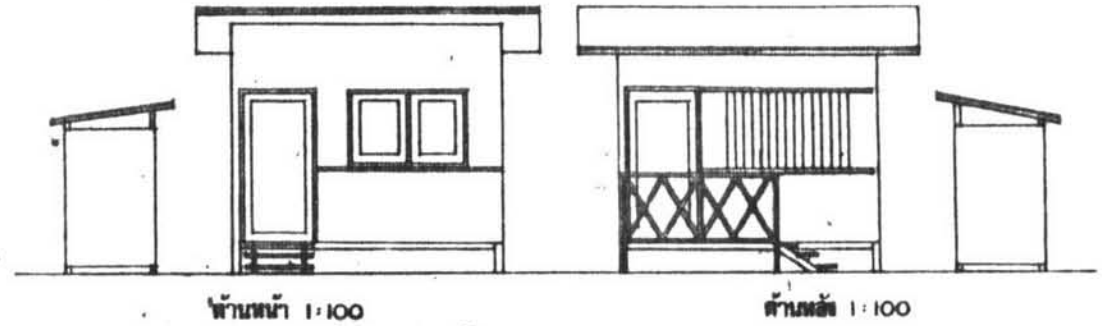
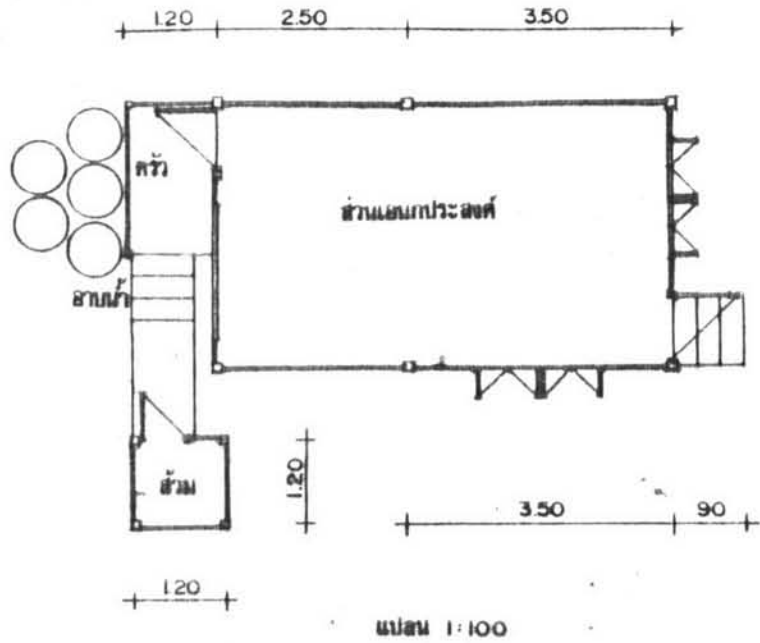
1.3 การจกเฟอร์นิเจอร์ในอาคาร จกแบบลอยตัว เพื่อให้เฟอร์นิเจอร์
ทำหน้าที่กันห้องตามความต้องการ

1.4 เฟอร์นิเจอร์ภายใน ประกอบด้วย

ส่วนเอนกประสงค์	ตู้เก็บของและเสื้อผ้า	2 ตู้
	โต๊ะ ขนาด 4 คนนั่ง	1 ตัว
	เก้าอี้พับได้	2 ตัว
ส่วนนอน	เบาะที่นอน	2 ชุด
	วิทยุ	1 เครื่อง
ส่วนกร้ว	ตู้เก็บอาหาร	1 ตู้
	เตาถ่าน	1 เตา

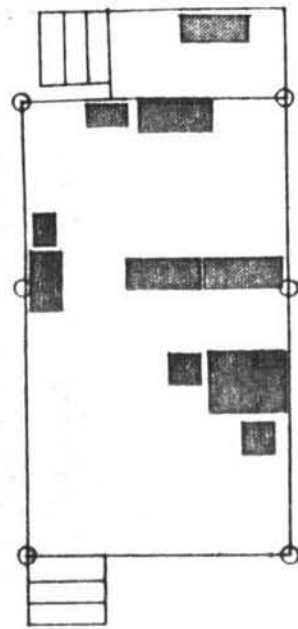
1.5 การใช้เนื้อที่ในอาคาร ประมาณ 25 - 30 ตารางเมตร

1.6 ตู้อาศัยอยู่ในกรอบกร้ว 3 - 4 คน

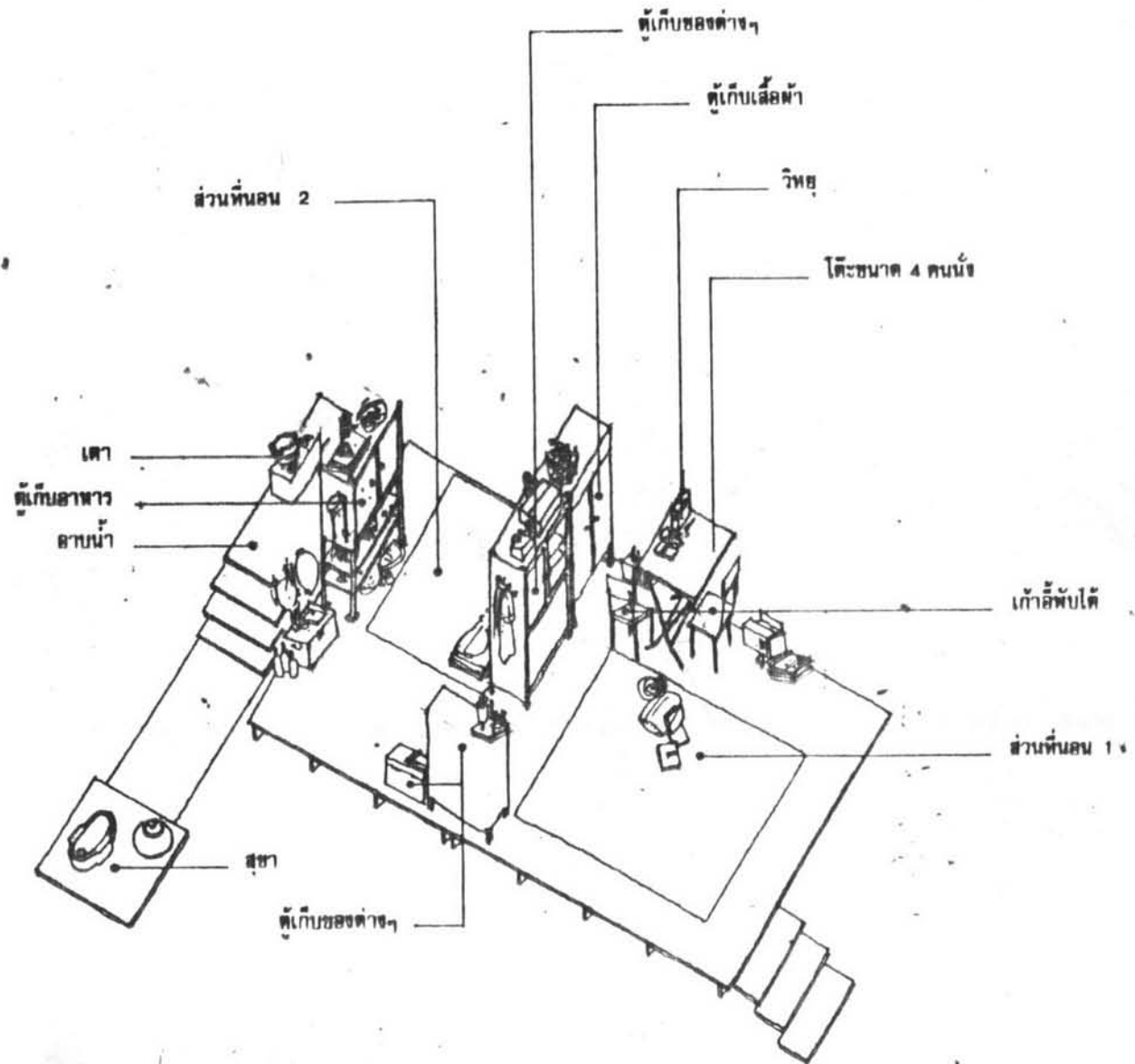

รูปที่ 19 แผนภาพ แสดงบ้านชั้นเดียวติดดิน มาตรฐาน 1:100

บ้านชั้นเดียวติดดิน

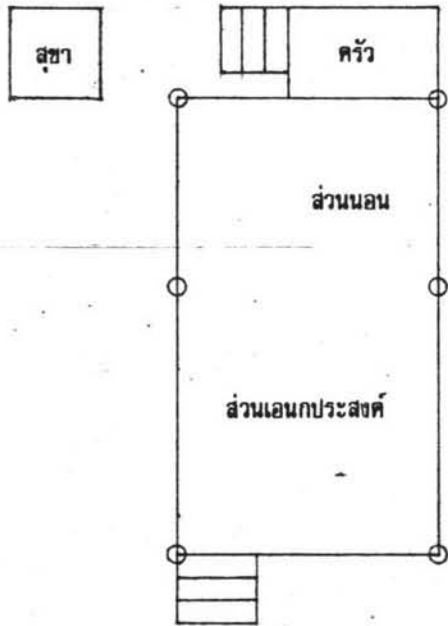
แปลน 1 : 100

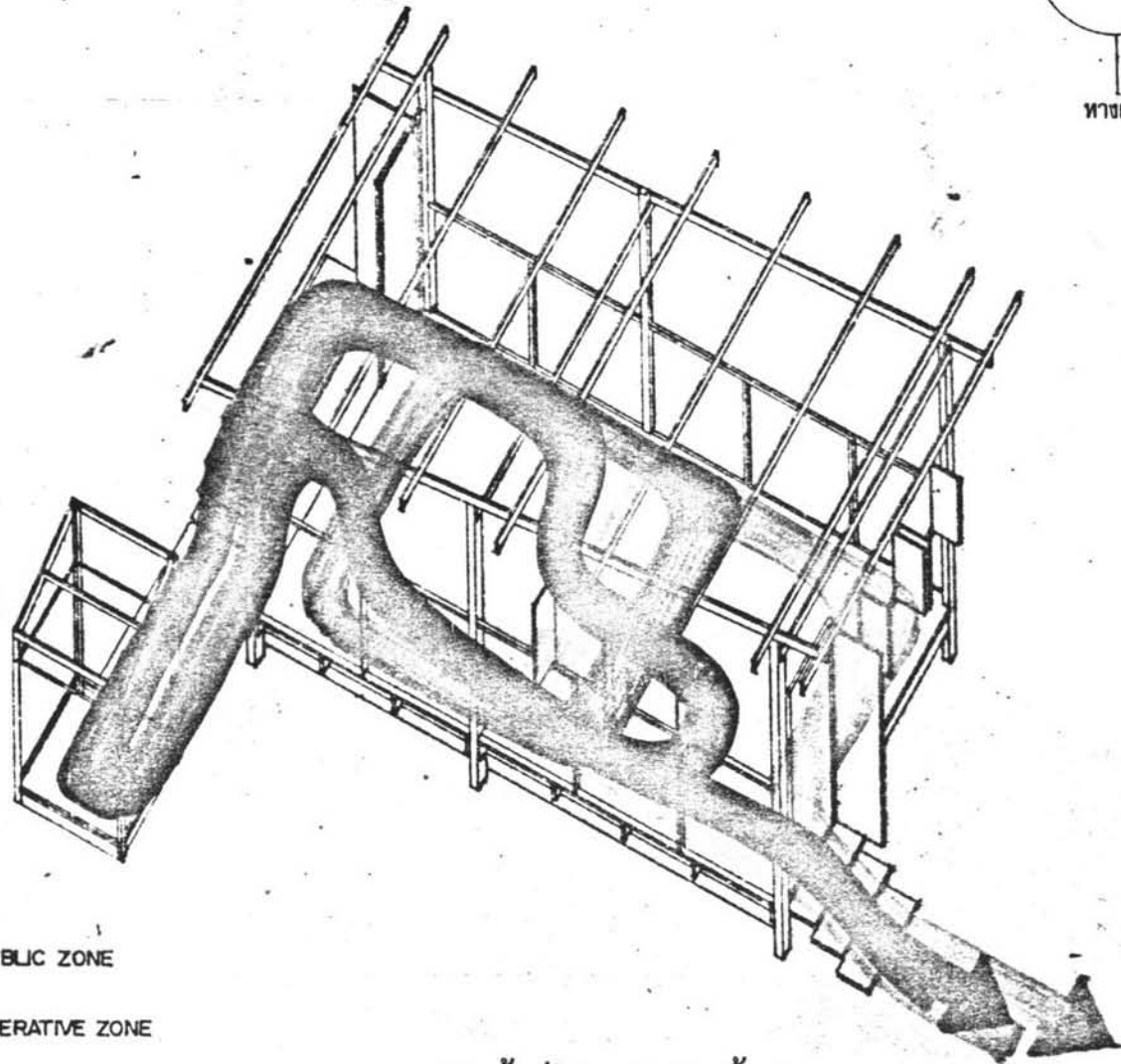
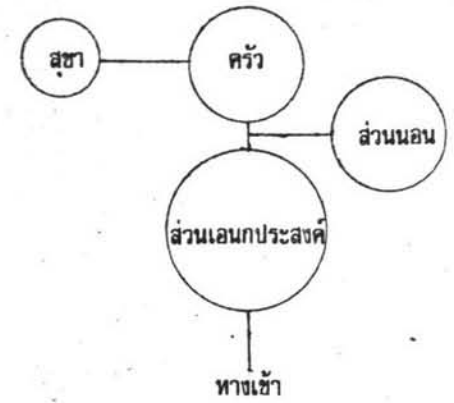
รูปที่ 20

การจัดเฟอร์นิเจอร์ภายในบ้าน

มาตราส่วน 1 : 75

แปลน 1:100

- PUBLIC ZONE
- OPERATIVE ZONE
- PRIVATE ZONE

การจัดเนื้อที่ใช้สอยในบ้านชั้นเดียวติดดิน

2. บ้านชั้นเดียวโตจนโล่ง

ลักษณะที่หักอาศัยคล้ายกับแบบแรก ต่างตรงที่โคยระดับพื้นของอาคารให้สูงขึ้นจากระดับพื้นดินประมาณ 2.50 - 3.00 เมตร การจัดภายในอาคารเหมือนแบบแรก ไม่นิยมแบ่ง, กั้นห้อง ยกเว้นห้องนอนพอบ้านแม่บ้าน อาจมีฝาผนังมิกซิก

การจัดเนื้อที่โคยทั่วไป

2.1 การใช้เนื้อที่ใช้สอย แบ่งตามลักษณะการใช้มากขึ้นกว่าเดิม ห้องส่วนหนึ่งของอาคารจะทำหน้าที่เฉพาะอย่าง เช่น ห้องนอน, ครัว การแบ่งใช้เนื้อที่แบ่งเป็น

- ส่วนเอนกประสงค์ ชั้นล่าง
- ส่วนประกอบอาหาร (บางที่ไม่เป็นสัดส่วน)
- ส่วนห้องส้วม แยกออกจากอาคาร
- ส่วนห้องนอน ชั้นบน
- ส่วนเอนกประสงค์ชั้นบน

2.2 การจัดส่วนบริการ อยู่ชั้นล่าง โคยจัดเป็นการใช้เนื้อที่ใช้สอยแบบเอนกประสงค์ เช่น ครัว / ซักล้าง หรือ ครัว / ซักล้าง / ส้วม

2.3 ชั้นบน เป็นส่วนรโหฐาน ใช้สำหรับครอบครัวหรือผู้ที่สนิทสนมกันเป็นพิเศษ

2.4 บันไดทางขึ้นข้างบน อยู่ทางคานหน้าภายนอกอาคาร

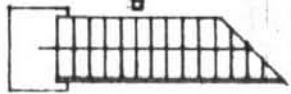
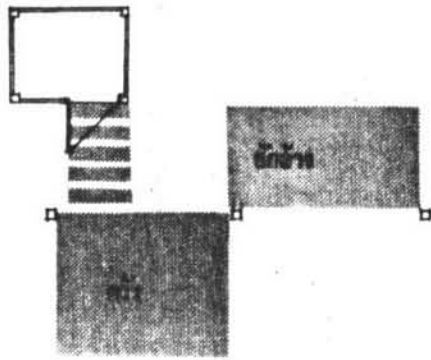
2.5 การจัดเนื้อที่ภายใน และการใช้เฟอร์นิเจอร์

ส่วนเอนกประสงค์ ชั้นล่าง เก้าอี้หีบไค้ 2 ตัว, พื้นปูพรมน้ำมันหรือกระเบื้องเรียบ ซึ่งแต่เดิมมักเป็นพื้นดินหรือซีเมนต์

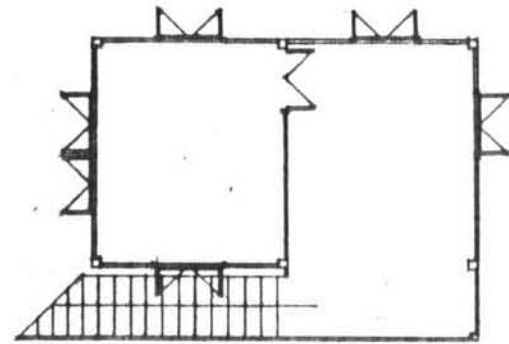
โต๊ะทานอาหาร ขนาด 4 คนนั่ง 1 ตัว

ส่วนประกอบอาหาร	เตาถ่าน	2 เตา
	ตู้เก็บอาหาร	1 ตู้
	ชั้นวางของ	1 ชั้น

รูปที่ 22 แผนภาพแสดงงานชั้นเดียวได้ถนโล่ง มาตราส่วน 1:100

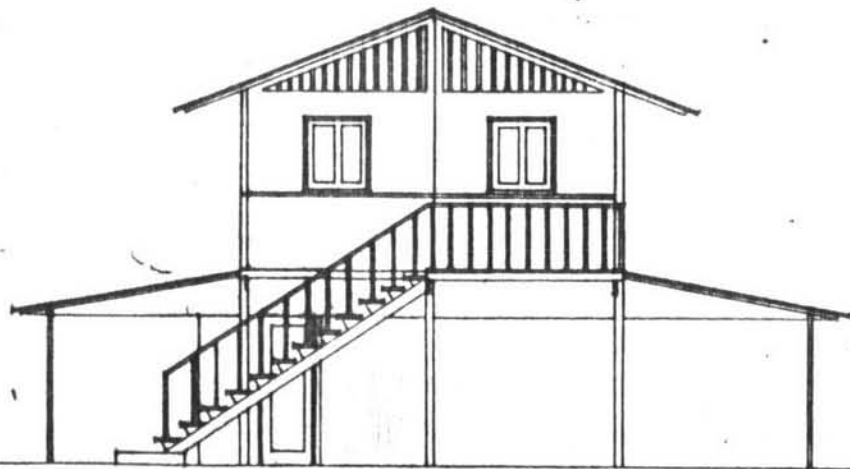

แปลนชั้นล่าง 1:100

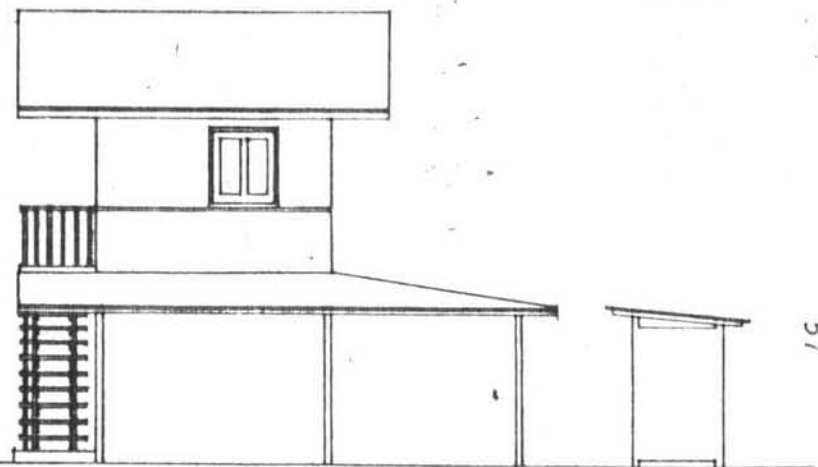

แปลนชั้นบน 1:100

บ้านชั้นเดียวได้ถนโล่ง

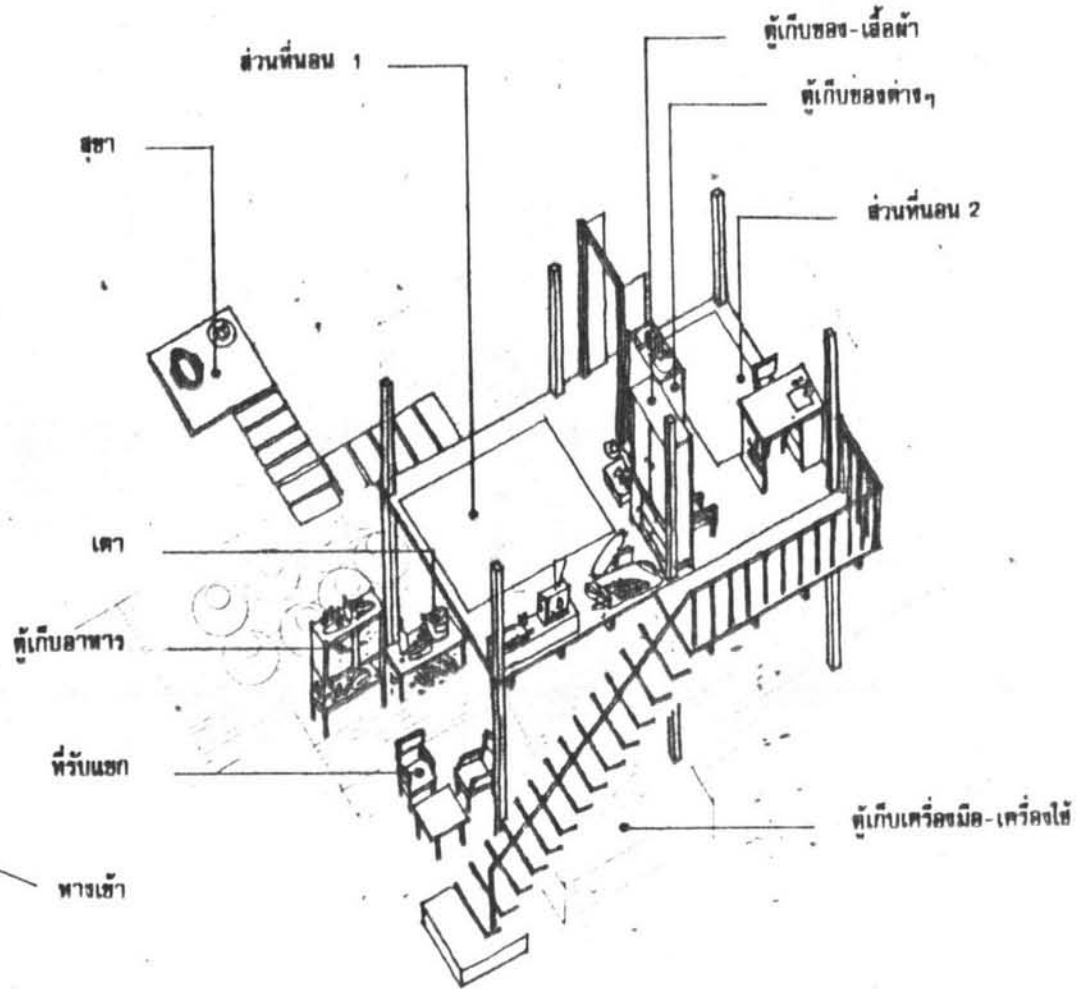
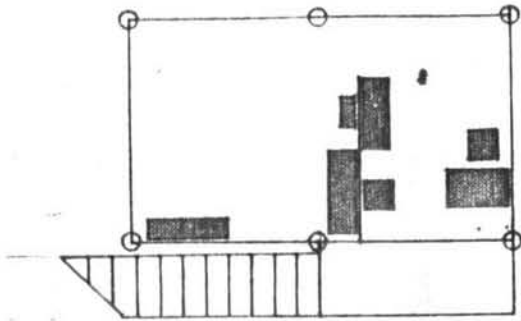

ด้านหน้า 1:100

ด้านข้าง 1:100

แปลน 1:100

รูปที่ 23

มาตราส่วน 1:75
การจัดเฟอร์นิเจอร์ภายในบ้าน

ส่วนเอนกประสงค์ชั้นบน

ตู้ใส่เสื้อผ้า	1 ตู้
ตู้เก็บของต่าง ๆ	1 ตู้
พ้คลุม	1 ตัว
โทรทัศน์	1 เครื่อง

ส่วนนอน

เบาะที่นอน 2 คน	1 ชุด
ตู้เก็บของ	1 ตู้
เสื่อน้ำมัน	1 ผืน

2.6 การใช้เนื้อที่ในอาคารทั้งหมด 50 - 60 ตารางเมตร

2.7 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 - 6 - 8 คน

3. บ้าน 2 ชั้น

เป็นบ้านที่มีขนาดใหญ่ และราคาแพงที่สุด สำหรับผู้มีรายได้น้อย การใช้เนื้อที่ภายในถูกกำหนดให้ตายตัว มีความยืดหยุ่นที่น้อยลง มีการแบ่งเนื้อที่ห้องออกเป็นสัดส่วนมากขึ้นกว่าแบบที่ 2 และแบบที่ 1

การจัดเนื้อที่โดยทั่วไป

3.1 การจัดแบ่งตามประโยชน์ใช้สอยทั่วไป ประกอบด้วย

- ส่วนเอนกประสงค์ ชั้นล่าง
- ส่วนครัวหรือห้องครัว
- ห้องน้ำ - ส้วม
- ส่วนเอนกประสงค์
- ห้องนอน
- ห้องนอน 2

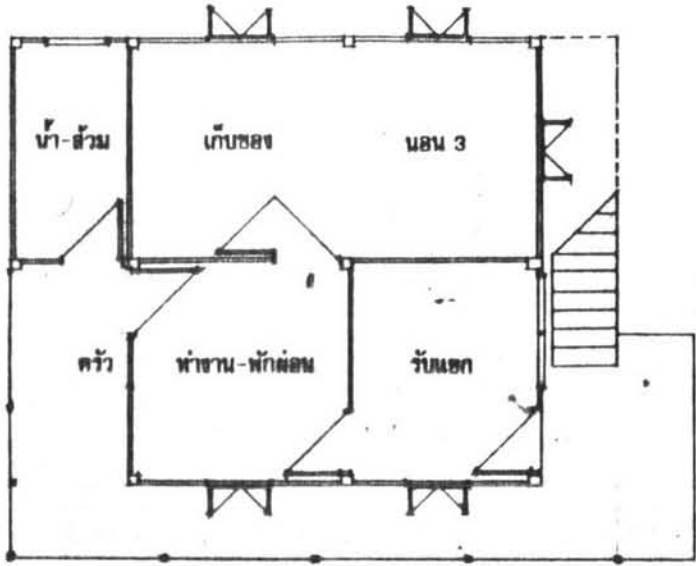
3.2 การจัดส่วนบริการ โถงน้ำ ครัว น้ำ - ส้วม

และบริการชั้นล่าง จัดเป็นกลุ่ม แต่ไม่มีความต่อเนื่องกันโดยตรง

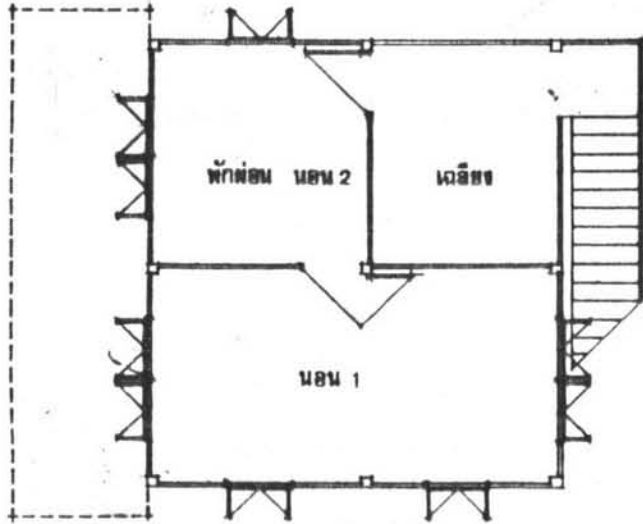
3.3 ห้องส้วม อยู่ในอาคารชั้นล่าง

3.4 ส่วนบริการครัว มีลานโล่งประกอบ

001:1 ๒๕๖๖๒๕๖๓ ๒๕๖๓๒๕๖๓ ๒๕๖๓๒๕๖๓ ๒๕๖๓๒๕๖๓

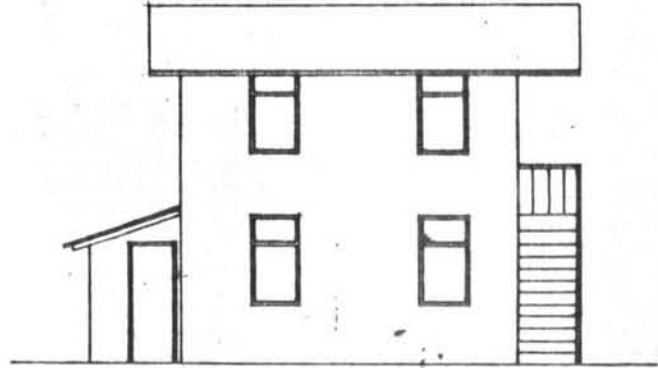
แปลน ชั้นที่ ๒ 1:100

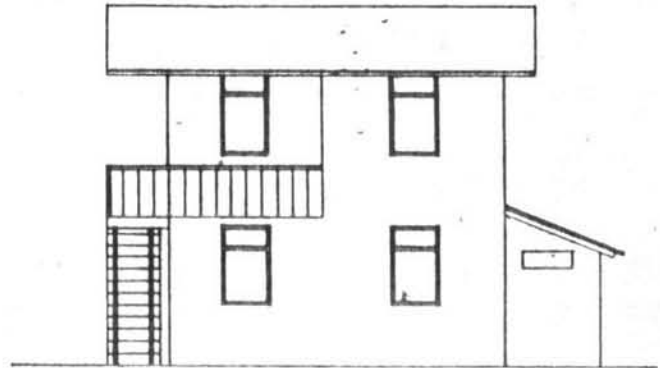
แปลน ชั้นที่ ๑ 1:100

ด้านหน้า 1:125

ด้านซ้าย 1:125

ด้านขวา 1:125

3.5 การจักเนื้อที่ และเฟอร์นิเจอร์ภายใน	
ส่วนเอนกประสงค์ชั้นล่าง ประกอบด้วย	
ตู้เก็บของและเสื้อผ้า	1 ตู้
วิทยุ	1 เครื่อง
เก้าอี้รับแขก	4 ตัว
โต๊ะทำงาน	1 ตัว
พืชม	1 เครื่อง
ส่วนเอนกประสงค์ชั้นบน	
ตู้เสื้อผ้าหรือที่เก็บของ	1 ตู้
โทรทัศน์หรือวิทยุ	1 เครื่อง
ส่วนห้องนอน 1	
เตียงนอนคู่	1 เตียง
หรือเบาะที่นอน 2 คน	1 ชุด
ตู้เก็บของและเสื้อผ้า	1 ตู้
ส่วนห้องนอน 2	
เบาะที่นอน 3 คน	1 ชุด
เสื่อน้ำมัน, หรือเสื่อ	1 ผืน
ส่วนครัว ตู้เก็บอาหาร	1 ตู้
เตาถ่านหรือแก๊ส	2 เตา
ตู้เก็บของเล็ก ๆ	1 ตู้

3.6 เนื้อที่อาคาร ประมาณ 60 - 80 ตารางเมตร

3.7 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 7 คนขึ้นไป

ลักษณะของอาคารที่ทัศนคติทั้ง 3 แบบ เป็นการก่อสร้างโดยช่างไม้ ช่างก่อสร้าง เป็นสมาชิกที่อยู่ในชุมชนแห่งนั้น การทำงานไม่มีการเปลี่ยนวิธีการก่อสร้างหรือแบบก่อสร้าง ที่ต่างไปจากเดิม ทำให้ไม่มีการแก้ปัญหาเก่า ๆ ที่เกิดขึ้นซ้ำซาก ซึ่งเป็นข้อเสียอย่างมาก

การก่อสร้างโดยวิธีอย่างง่าย ๆ นั้น เป็นสิ่งที่ดี แต่บางครั้งการก่อสร้างนั้นก่อ

ให้เกิดผลเสียหายในระยะต่อมา ซึ่งอาจเกิดขึ้นอย่างช้า ๆ ปัญหาและความละเอียดไม่สนใจ
ในทางค่านิยมวิชาการ มีดังนี้คือ

1. ทางด้านโครงสร้างของอาคาร ซากหักพังและความรู้เรื่องการถ่ายน้ำหนัก
ของอาคาร ทำให้วัสดุที่ใช้ในงานโครงสร้างต้องรับน้ำหนักขึ้น เช่น การลงพื้นทำฐานราก โดย
ไม่มีการคอกเสาเข็ม การใช้วัสดุมีขนาด ใหญ่ไปบ้าง เล็กไปบ้าง เป็นการทำงานที่เกิดจากความ
ความเคยชิน และประสบการณ์มากกว่าการศึกษาสภาพความเป็นจริงที่เหมาะสม
2. ทางด้านการใช้วัสดุ โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติของวัสดุนั้น เช่น การตีฝ้ายบ้าน
นิยมตีความแนวนอน ซึ่งถ้าพิจารณาตามการฉีกและหักของไม้ การตีฝ้ายบ้านตามแนวนอนมีโอกาส
ที่วัสดุ (ไม้) จะโค้งงอหรือทงตัวไต่มา เป็นผลเสียหายต่อที่ถักอาศัยโดยตรงและเป็นผล
เสียหายระยะยาว
3. ไม่สนใจเรื่องราวการระบายอากาศ จริงอยู่แม้ว่าความบริเวณชุมชนของผู้มี
รายได้น้อย จะอยู่ชานเมืองห่างต่อความเจริญ และทำเลชานเมืองก็มีอากาศ ลม ความชื้น
อยู่ในอัตราพอเหมาะ การออกแบบจึงไม่จำเป็นต้องให้มีหน้าต่างเติมไปหมด แต่ต้องจัดใหม่
ให้หน้าต่างมากขึ้นตลอดไป
4. การขาดความสนใจต่อสุขลักษณะและการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ
ต่างคนต่างช่วยทำลายความสมดุลในธรรมชาติโดยไม่รู้ตัว เป็นตัวก่อให้เกิดปัญหาโรคร้าย
ต่าง ๆ เช่น การทำท่อเกรอะ บ่อซึมที่ขาดความรู้จริง ๆ เมื่อดึงดูพื้น น้ำโสโครกจากบ่อเกรอะ
บ่อซึมไหลออกมาจากบ่อ โดยที่สิ่งสกปรกยังไม่ทันได้ตกตะกอน เป็นการแพร่เชื้อโรคร้ายต่าง ๆ
ได้ เช่น อหิวาต์ และยังทำลายสภาพจิตใจ ความรู้สึกของผู้ใกล้เคียง สาเหตุมาจากกลิ่นเหม็น
เน่าต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวและการใช้เนื้อที่ทาง
กายภาพ ในอาคารที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย ค่าบางค่า ภาษีเจริญ

จากการสำรวจและรวมข้อมูลเกี่ยวกับบ้านพักอาศัยผู้มีรายได้น้อย พบว่าความต้องการในการใช้เนื้อที่ภายในอาคารที่พักอาศัยไม่ตอบสนองประโยชน์ในการใช้หรือพฤติกรรมของผู้อาศัย โดยสังเกตได้จากพื้นที่ของอาคารที่พักอาศัยไม่เป็นสัดส่วนกับจำนวนผู้พักอาศัย ทั้งนี้ความสัมพันธ์ของการสนองตอบพฤติกรรมที่ภายในและภายนอกอาคารไม่มีความแน่นอน ซึ่งตามความเป็นจริงพฤติกรรมของผู้ใช้สอยย่อมมีอิทธิพลต่อเนื้อที่กายภาพสำหรับการใช้สอยนั้น ๆ ในปริมาณและจำนวนผู้ใช้สอยที่มากหรือน้อยแตกต่างกันไป

จากข้อมูลทั้งหมดที่ได้มา ได้ตั้งสมมติฐานดังนี้

๑. การใช้เนื้อที่ในอาคารหรือนอกอาคารมีผลมาจากจำนวนผู้ใช้สอยหรือการแสดงพฤติกรรมต่อสภาพกายภาพนั้น

๒. การใช้เนื้อที่อาคารหรือนอกอาคาร ในส่วนใดส่วนหนึ่งขององค์ประกอบ ไม่มีผลมาจากจำนวนผู้ใช้สอยหรือการแสดงพฤติกรรมต่อสภาพกายภาพนั้น

การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ อาศัยวิธีทางสถิติ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation) เป็นเครื่องมือพิจารณาค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้ใช้อาคารหรือพฤติกรรมการใช้สอยและเนื้อที่ภายนอกและภายในขององค์ประกอบในอาคารที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย ค่าบางค่า เขตภาษีเจริญ กทม.

การสำรวจครั้งนี้รวมข้อมูลทั้งหมดจากอาคารที่พักอาศัย ๕๔ หน่วย และวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดดังนี้

๑. สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation)

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

- เมื่อ x = จำนวนผู้อาศัยในอาคารที่หักอาศัย
 y = จำนวนเนื้อที่ทางกายภาพที่ถูกใช้สอยโดยผู้อาศัยในอาคาร
 x = ตัวแปรอิสระ (independent variables)
 y = ตัวแปรตาม (dependent variables)
 n = จำนวนข้อมูลทั้งหมด
- y_1 = เนื้อที่ส่วนนอน
 y_2 = เนื้อที่ห้องน้ำและส่วนร่วมกัน
 y_3 = เนื้อที่ห้องส่วนเคี้ยว
 y_4 = เนื้อที่ห้องเขนกประสงค์ ประกอบด้วยส่วนรับแขก พักผ่อน รับประทานอาหาร เตรียมอาหาร
 y_5 = เนื้อที่ห้องเขนกประสงค์ ประกอบด้วยส่วนรับแขก พักผ่อน รับประทานอาหาร
 y_6 = เนื้อที่ห้องรับประทานอาหาร และครัว
 y_7 = เนื้อที่ห้องรับแขก และพักผ่อน
 y_8 = เนื้อที่ห้องรับประทานอาหาร
 y_9 = เนื้อที่ห้องรับแขก
 y_{10} = เนื้อที่ห้องครัว และส่วนลานโล่งประกอบ
 y_{11} = เนื้อที่ส่วนซักล้างและอาบน้ำ
 y_{12} = เนื้อที่โล่งรอบอาคาร ที่เลี้ยงสัตว์และพักผ่อน

๒. ค่าของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สามารถวัดผลได้ดังนี้

๒.๑ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าบวก (+) ตั้งแต่ ๐.๗๐ - ๑ แสดงว่าสัมประสิทธิ์

ทั้งสองมีความสัมพันธ์กันระดับสูง

๒.๒ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าบวก (+) ตั้งแต่ ๐.๔๐ - ๐.๖๙ แสดงว่า

สัมประสิทธิ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง

๒.๓ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าบวก (+) ตั้งแต่ ๐.๐๑ - ๐.๓๙ แสดงว่าสัมประสิทธิ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์กันระดับต่ำ

๒.๔ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าลบ (-) ตั้งแต่ ๐.๐๑ - ๐.๓๙ แสดงว่าสัมประสิทธิ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามในระดับต่ำ

๒.๕ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าลบ (-) ตั้งแต่ ๐.๔๐ - ๐.๖๙ แสดงว่าสัมประสิทธิ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามในระดับปานกลาง

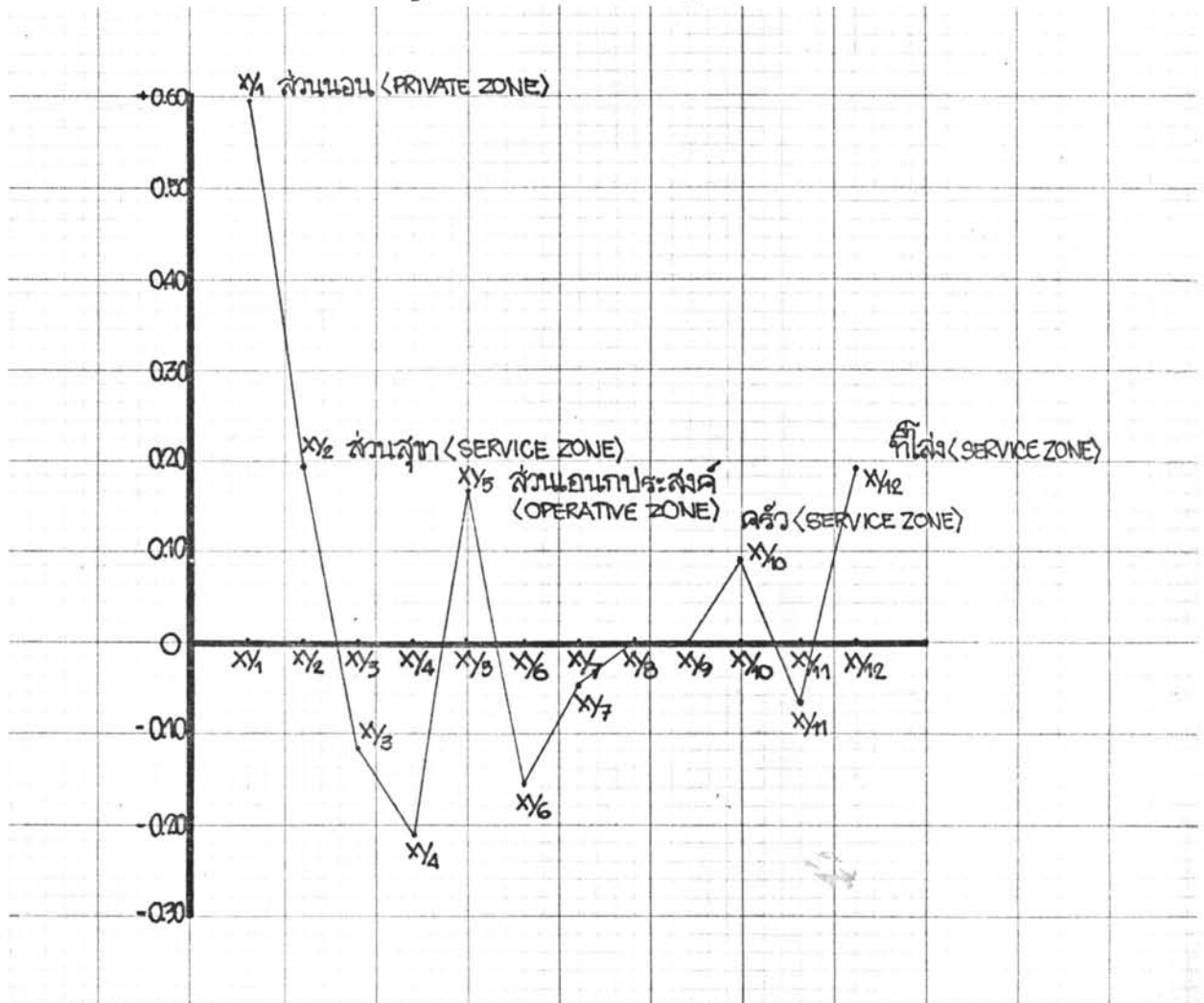
๒.๖ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่าลบ (-) ตั้งแต่ ๐.๗๐ - ๑ แสดงว่าสัมประสิทธิ์ทั้งสองมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามในระดับสูง

๒.๗ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า ๐ แสดงว่าสัมประสิทธิ์ทั้งสอง ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

๓. ผลจากการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างจำนวนผู้อาศัยในอาคารและการใช้เนื้อที่ของสวนของพฤติกรรม มีดังนี้

3.1	r_{xy_1}	=	0.59
3.2	r_{xy_2}	=	0.20
3.3	r_{xy_3}	=	-0.1287
3.4	r_{xy_4}	=	-0.2178
3.5	r_{xy_5}	=	-0.16979
3.6	r_{xy_6}	=	-0.1672
3.7	r_{xy_7}	=	-0.0536
3.8	r_{xy_8}	=	0
3.9	r_{xy_9}	=	0
3.10	$r_{xy_{10}}$	=	0.0983
3.11	$r_{xy_{11}}$	=	-0.0702
3.12	$r_{xy_{12}}$	=	0.1983

รูปที่ 25 กราฟแสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ขององค์ประกอบอาคารของ
ผู้มีรายได้น้อย ระหว่างพฤติกรรมการใช้และเนื้อที่การใช้สอย

องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของผู้มีรายได้น้อย

ส่วนนอน ประกอบด้วยสำหรับการพักผ่อน 2-3 เนื้อที่พฤติกรรมเวลากลางคืน

ส่วนสุขา หรือสุขาพร้อมที่อาบน้ำ 1 หน่วย

ส่วนอาณาประสงค์ ประกอบด้วยส่วนรับแขก พักผ่อน รับประทานอาหาร

สำหรับสมาชิก 4-8 คน พฤติกรรมเวลากลางวัน

ส่วนครัวและลานโล่ง สำหรับเตรียมอาหาร สอนพฤติกรรมสำหรับแม่บ้าน
ที่โล่งรอบอาคาร ประกอบด้วยที่โล่งรอบอาคาร สำหรับงานอดิเรก พักผ่อน

๔. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระคือจำนวนผู้ใช้หรือผู้แสดงพฤติกรรม และตัวแปรตาม คือเนื้อหาทางกายภาพที่ใช้สำหรับการประกอบกิจกรรม ที่เกิดขึ้นในอาคารที่พักอาศัยผู้มีรายได้น้อย กำกับบางแค เขตภาษีเจริญ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้ใช้กับการใช้เนื้อที่สำหรับการนอน อยู่ในระดับปานกลาง จำนวนผู้อาศัยในอาคารที่พักอาศัยไม่มีผลต่อการใช้เนื้อที่ภายในอาคาร สำหรับการนอน ผู้อาศัยจะมากหรือน้อย คือตั้งแต่ ๒ คน ถึง ๑๐ คน การใช้เนื้อที่สำหรับการนอน ยังคงเท่าเดิมหรือเปลี่ยนแปลงบ้างเล็กน้อยคือตั้งแต่ ๑ - ๓ แห่ง

๔.๒ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้ใช้กับการใช้ห้องน้ำและห้องส้วมที่อยู่ร่วมกันอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าในอาคารที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย ห้องน้ำก็ดี หรือทั้งห้องน้ำห้องส้วม ต่างเป็นองค์ประกอบของอาคารเท่านั้น มีความสัมพันธ์ต่อจำนวนผู้อาศัยในอาคารบ้าง ความสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ถือว่าสามารถตอบสนองพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้ใช้ในครอบครัวทั้งหมด

๔.๓ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้ใช้กับการใช้ห้องสุขา (ห้องส้วม) อยู่ในระดับต่ำ และมีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม หมายความว่าจำนวนของห้องสุขาในอาคารที่พักอาศัยไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนผู้อาศัย ซึ่งตามความจริงในอาคารที่พักอาศัยของผู้มีรายได้น้อย ไม่ปรากฏว่ามีห้องส้วมเกินกว่า ๑ ห้อง เพราะไม่มีความจำเป็น และการใช้เนื้อที่ส่วนนี้จึงเป็นพฤติกรรมที่ใช้เวลาสั้น ๆ จึงไม่เกิดปัญหาใด ๆ ต่อการใช้

๔.๔ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับการใช้เนื้อที่ห้องเอนกประสงค์ ซึ่งประกอบด้วยส่วนรับแขก พักผ่อน รับประทานอาหาร และเตรียมอาหาร (ครัว) อยู่ในระดับต่ำ และความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้าม แสดงว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้มีรายได้น้อยที่มีต่อองค์ประกอบภายในอาคารส่วนนี้มีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน เมื่อสมาชิกภายในครอบครัวมีจำนวนมากขึ้น การจัดห้องเอนกประสงค์ในลักษณะเช่นนี้จะไม่สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมการใช้ หรือกล่าวได้ว่าเมื่อสมาชิกในครอบครัวมีจำนวนมากขึ้น ความต้องการการใช้เนื้อที่จะมีน้อยลง การจัดห้องเอนกประสงค์โดยนำเอาส่วนรับแขก พักผ่อน รับประทานอาหารและครัว มาไว้รวมกันในเนื้อที่เดียวกัน ย่อมทำให้เกิดความสับสนและไม่สนองตอบพฤติกรรมการใช้

๔.๕ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับการใช้ห้องเอนกประสงค์ ซึ่งประกอบด้วยส่วน
รับแขก พักผ่อนและรับประทานอาหารอยู่ในระดับต่ำ แสดงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนผู้ใช้
และการใช้เนื้อที่ในลักษณะเดียวกันคือผู้ใช้สอยมีจำนวนมากขึ้น การจัดส่วนเอนกประสงค์ต้องการเนื้อที่
ใช้สอยมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงนี้มีค่าต่ำมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะสภาพความเป็นอยู่ของผู้มีรายได้น้อย
ซึ่งมีเงินน้อย การปรับปรุงสภาพทั้งภายนอกและภายในอาคารจึงเป็นไปได้ยากหรือช้า ๆ แต่อย่างไร
ก็ตามค่าความสัมพันธ์แสดงให้เห็นว่าห้องเอนกประสงค์ซึ่งประกอบด้วยส่วนรับแขก พักผ่อน และ รับประทานอาหาร
เป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อจำนวนผู้ใช้ ตามความเป็นจริงพบว่าองค์ประกอบส่วนนี้
เป็นองค์ประกอบสำคัญของทุกครอบครัวซึ่งมีการใช้เนื้อที่แตกต่างกันเล็กน้อย

๔.๖ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับห้องรับประทานอาหารและครัว อยู่ในระดับต่ำ
ให้ค่าความสัมพันธ์เช่นเดียวกับข้อ ๔.๔ คือในลักษณะตรงกันข้ามเมื่อมีจำนวนผู้อยู่อาศัยมากขึ้นอีก พฤติกรรม
ของผู้มีรายได้น้อยไม่ตอบสนองการใช้เนื้อที่ส่วนนี้ ลักษณะการจัดองค์ประกอบเช่นนี้จึงมีน้อย และขาด
ความสัมพันธ์กับผู้ใช้

๔.๗ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับการใช้ส่วนรับแขกและพักผ่อน อยู่ในระดับต่ำ
และมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้าม ซึ่งตามจำนวนผู้ใช้กับการใช้เนื้อที่องค์ประกอบของอาคารแทน
จะไม่มีความสัมพันธ์ต่อกันเลย ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วในครอบครัวผู้มีรายได้น้อย องค์ประกอบอาคาร
ส่วนนี้ไม่ได้ถูกนำมาใช้ เพราะเป็นสิ่งที่เกิดความต้องการ คงมีเพียงบางครอบครัวที่ต้องการและจัดเนื้อที่
บางส่วนสำหรับการพักผ่อนหรือรับแขกโดยเฉพาะ แต่โดยทั่วไปแล้วไม่มีปรากฏให้เห็นบ่อย ๆ

๔.๘ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับการใช้เนื้อที่สำหรับรับประทานอาหาร ไม่มี
ความสัมพันธ์ต่อกัน ปรากฏว่าในครอบครัวผู้มีรายได้น้อย การจัดองค์ประกอบภายในอาคารเพื่อประกอบ
กิจกรรมร่วมรับประทานอาหารในเนื้อที่เฉพาะไม่มี ไม่ว่าในครอบครัวนั้นจะมีสมาชิกเพียง ๒ หรือ ๓
หรือมีถึง ๑๐ คน องค์ประกอบส่วนนี้สำหรับจัดเป็นความต้องกันที่เกินความเป็นจริง

๔.๙ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับการใช้เนื้อที่สำหรับการรับประทานอาหาร
เท่ากับศูนย์ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน เหมือนข้อ ๔.๘

๔.๑๐ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับการใช้เนื้อที่ครัวและลานโล่งอยู่ในระดับต่ำ แสดงว่าการใช้พื้นที่ส่วนครัวและที่โล่งไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนผู้อยู่อาศัยในครอบครัวมากนัก ซึ่งตรงกับลักษณะพฤติกรรมของพหุบ้านและแม่บ้าน แม่บ้านเป็นผู้ที่ประกอบพฤติกรรมในส่วนนี้มากที่สุดและใช้เนื้อที่เพียงผู้เดียว การเพิ่มหรือลดเนื้อที่จึงมีความสัมพันธ์กับจำนวนผู้อยู่อาศัยในอาคารที่พักอาศัยน้อย และความสัมพันธ์จึงกล่าวเป็นไปในลักษณะเดียวกัน

๔.๑๑ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้และการใช้เนื้อที่บริเวณชักร้างและอาบน้ำ อยู่ในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์กันในลักษณะตรงกันข้าม ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเมื่อมีจำนวนผู้อยู่อาศัยมากขึ้นเนื้อที่ซึ่งใช้ตอบสนองพฤติกรรมคือบริเวณที่ชักร้างและอาบน้ำจะมีขนาดลดลง หรือมีสัดส่วนน้อยลงจากเดิม และตามความเป็นจริงปรากฏว่าพฤติกรรมบางอย่างต้องแสดงในส่วนภายนอกเขตอาคาร เช่น ชักร้างในบริเวณท่าหน้า ทั้งที่ภายในอาคารที่พักอาศัยยังมีเนื้อที่บางส่วนใช้ประกอบกิจกรรมดังกล่าว แต่ตอนหลังถูกลดความสำคัญลงไป

๔.๑๒ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้กับการใช้เนื้อที่สำหรับการพักผ่อนหรือทำงานอดิเรก รอบอาคารอยู่ในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่าความต้องการใช้เนื้อที่อาคารทั้งภายในและภายนอกคงมีอยู่เปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนผู้อยู่อาศัยบ้างเล็กน้อย ทั้งนี้อาจมาจากความยากจน ผู้อยู่อาศัยที่มีรายได้น้อยไม่สามารถตอบสนองความต้องการด้านนี้ได้ดีที่ คงแสดงให้เห็นความสัมพันธ์บ้างตามความต้องการพื้นฐานต่ำสุด

๕. จากการวิเคราะห์ค่าแสดงความสัมพันธ์ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างผู้อยู่อาศัยหรือผู้แสดงพฤติกรรม กับเนื้อที่ที่ใช้อยู่ในอาคารบ้านพักอาศัยของผู้อยู่อาศัยรายได้น้อย พบว่าโดยทั้งหมดแล้วจำนวนผู้อยู่อาศัยหรือผู้ที่แสดงพฤติกรรมไม่ค่อยจะมีสหสัมพันธ์ต่อการใช้เนื้อที่ทั้งภายในและภายนอกอาคารทั้งพักอาศัย จึงได้ว่าต่ำกว่าสิ่งที่ควรจะเป็นสำหรับผู้อยู่อาศัยรายได้น้อย

อย่างไรก็ตาม จากค่าความสัมพันธ์ที่ได้ศึกษาและวิเคราะห์มาทั้งหมด สามารถนำมา กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของอาคารที่พักอาศัยของผู้อยู่อาศัยรายได้น้อยได้เป็นดังนี้

๕.๑ ส่วนนอน จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด การจัดเนื้อที่ไม่ควรจัดเป็นห้อง

เพราะมีความสลับเปลี่ยนเนื้อที่และใช้เนื้อที่อย่างไม่มีประสิทธิภาพ การใช้ผนังหรือสิ่งกั้นขวาง

(partition) เพื่อแบ่งความเป็นสัดส่วนที่มีชีวิต (privacy) เป็นสิ่งที่ควรนำมาใช้ที่สุด

๕.๒ ห้องสุขา จำเป็นต้องมีจะเป็นแบบทั้งห้องอาบน้ำและห้องส้วมรวมกันหรือแยกกันอย่างไรก็ได้ แต่จำนวนของห้องสุขานั้นไม่เปลี่ยนแปลงตามจำนวนผู้อยู่อาศัย ทุกครอบครัวจะมีส่วนประกอบนี้เพียงหนึ่งเท่านั้น

๕.๓ ห้องเอนกประสงค์ ส่วนนี้จึงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าส่วนอื่น เพราะเป็นส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมด

๕.๔ ห้องครัวและลานโล่ง ส่วนนี้จึงเป็นส่วนบริการสำหรับทุกอาคารที่พักอาศัยจำเป็นต้องมี ซึ่งในบางพักของผู้มีรายได้น้อยมักแยกส่วนครัวและที่โล่งออกจากตัวอาคาร เพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนอาหาร เตรียมอาหาร ส่วนอาบน้ำและซักล้างต่าง ๆ

๕.๕ บริเวณที่โล่งรอบอาคาร เป็นส่วนภายนอกอาคารและเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของอาคารตอบสนองต่อพฤติกรรมผู้อยู่อาศัยในอาคารมีรายได้น้อย ความต้องการส่วนนี้จึงว่าสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่มีถูกกลุ้มและมองไม่เห็นความสำคัญ การออกแบบที่พักอาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยจึงเป็นการจัดการใช้เนื้อที่แก่ภายในอาคาร ซึ่งทำให้ผิดเป้าหมายไม่สนองตอบพฤติกรรมโดยทั้งหมด

๖. การวิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของอาคารที่มีผลมาจากพฤติกรรมและจำนวนผู้ที่ต้องการการใช้เนื้อที่ทางกายภาพ สามารถแบ่งประเภทของการใช้เนื้อที่ออกเป็นดังนี้

๖.๑ การใช้เนื้อในส่วนพักผ่อน หมายถึง เนื้อที่ซึ่งต้องการความสะดวกสบาย ความ
 มิคซิคส่วนตัวเพื่อตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติ ส่วนนี้ไ้แก่ ห้องนอน ส่วนทำงาน และบริเวณ
 พักผ่อนส่วนตัว จักอยู่ในเขตต้องการความเป็นส่วนตัว (private zone)

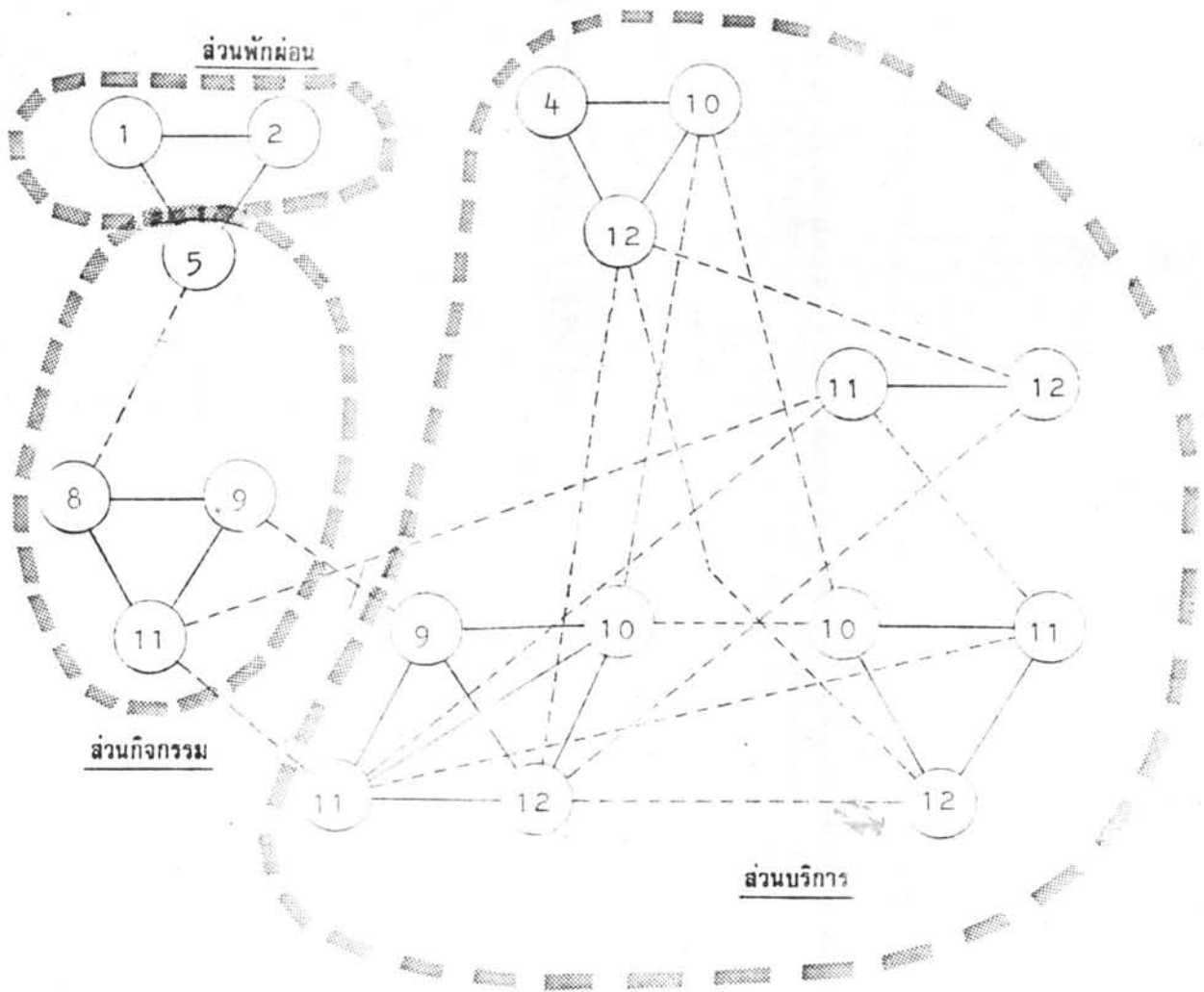
๖.๒ ส่วนกิจกรรม หมายถึง เนื้อที่ซึ่งใช้ประกอบกิจกรรมส่วนใหญ่ของชีวิตประจำวัน
 เกิดขึ้นภายในอาคารที่หลักอาศัย กิจกรรมที่เกิดขึ้นไม่แน่นอนและไม่จำกัดทั้งเนื้อที่และจำนวนของผู้แสดง
 พฤติกรรม องค์ประกอบนี้จึงเป็นเนื้อที่ค่อนข้างกว้างขวาง และไม่มีควมมิกซิค จักเป็นส่วนกิจกรรม
 (operative zone)

๖.๓ ส่วนบริการ หมายถึง เนื้อที่ส่วนทำงานเพื่อบริการในครอบครัว เป็นส่วนที่ใช้
 เป็นที่ประกอบอาหาร ชักล้าง อาบน้ำหรือครัว เป็นที่ติดต่อกับบริเวณภายนอกได้ที่สุด จักอยู่ในส่วน
 สาธารณะ (public zone) หรือเป็นส่วนบริการให้กับอาคาร (service zone)

คำสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้และการใช้เนื้อที่ภายในและภายนอกอาคารจะนำ
 มาใช้ในการจัดเนื้อที่อาคาร เพื่อสนองตอบพฤติกรรมผู้ใช้ได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น เพื่อความสะดวกใน
 การจัดองค์ประกอบของอาคาร กำหนดหมายเลขแทนองค์ประกอบต่าง ๆ ของอาคาร ดังนี้

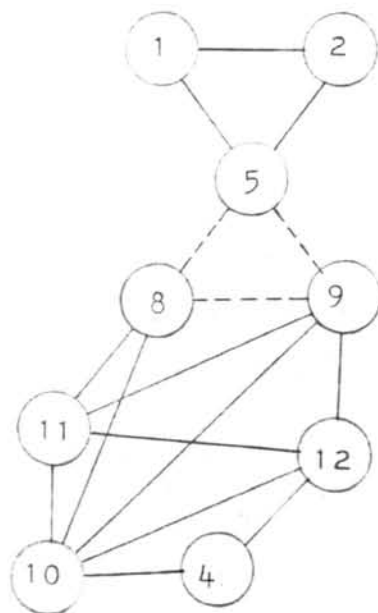
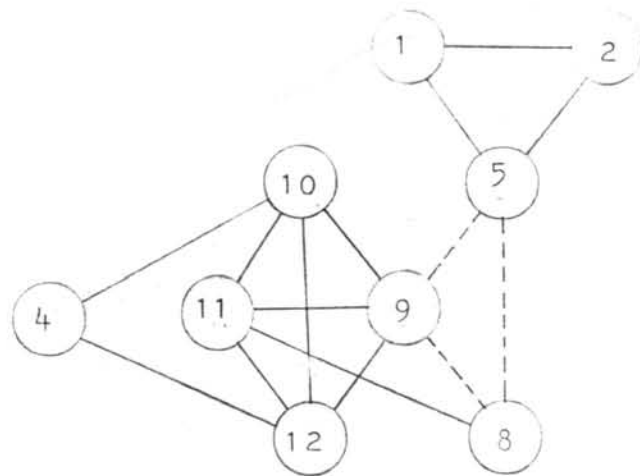
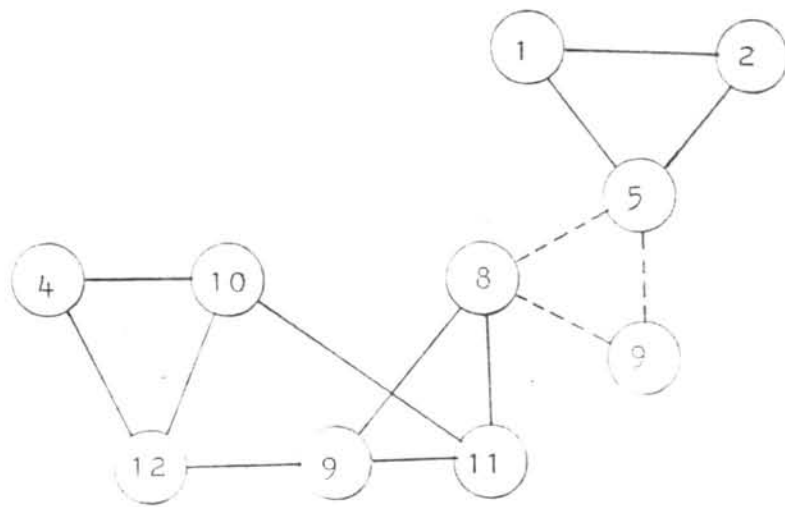
๑ คือ ห้องนอนที่ ๑	๒ คือ ห้องนอนที่ ๒
๓ ห้องน้ำและส้วมรวมกัน	๔ คือ ห้องส้วมเดี่ยว
๕ คือ ห้องเขนถประสงค์ที่ประกอบด้วย รั้วแขก พักผ่อน ทานอาหาร เตรียมอาหาร	
๖ คือ ห้องเขนถประสงค์ที่ประกอบด้วย รั้วแขก พักผ่อน ทานอาหาร	
๗ คือ ห้องรับประทานอาหาร ครัว	๘ คือ ห้องรับแขก พักผ่อน
๙ คือ ห้องรับประทานอาหาร	๑๐ คือ ห้องรับแขก
๑๑ คือ ห้องครัว และลานโล่ง	๑๒ คือ บริเวณชักล้าง อาบน้ำ

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในอาคาร สามารถนำมาปรับให้เห็นความคืบหน้าของกิจกรรมประจำวันที่เกิดขึ้นจริงได้ โดยนำเอามารวมกลุ่มกันทั้งหมด แสดงเป็นเส้นตรงและเส้นปะให้เห็นกิจกรรมที่มีความผูกพันต่อกันในทางตรงและทางอ้อม

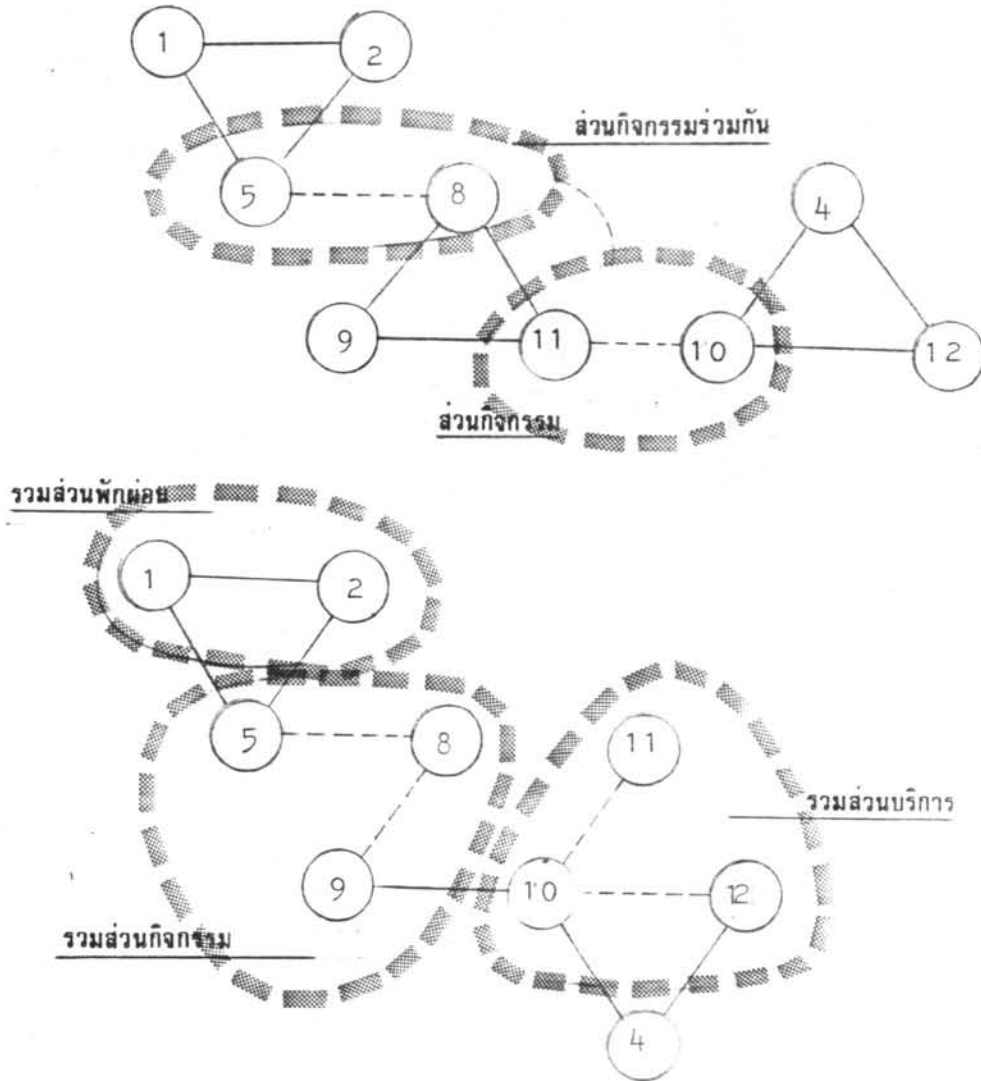

รูปที่ 26 แผนภาพแสดง การรวมลักษณะของกิจกรรมที่ใช้เนื้อที่ใช้สอยเหมือนกัน

ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในอาคารที่แสดงถึงแผนภาพข้างต้น สรุปเป็นลักษณะแสดงความสัมพันธ์ดังแผนภาพที่แสดงต่อไปนี้

รูปที่ 26 แผนภาพ แสดงการรวมลักษณะของกิจกรรมที่โครงการ เนื้อที่ใช้สอยเดียวกัน

หมายเหตุ

1. ห้องนอน 1	8. ห้องรับแขก - พักผ่อน
2. ห้องนอน 2	9. ห้องรับประทานอาหาร
4. ห้องส้วมเคี้ยว	10. ห้องครัว
5. ห้องเอนกประสงค์	11. ห้องครัวและที่โล่ง
	12. บริเวณซีกล่าง, อ่างน้ำ

สรุปการจักรระบบการคึกท้อภายในอาคารที่ทักอาศัย

จากแผนภาพการสรุปความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในอาคารที่ทักอาศัยของผู้มีรายไดต่ำ พบว่าการจักรรวมกลุ่มของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคาร แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือส่วนการพักผ่อน ส่วนกิจกรรม และส่วนบริการ¹

ลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. กิจกรรมเฉพาะตัว หมายถึงพฤติกรรมที่ต้องการความเป็นส่วนตัวของห้องบ้าน แม่บ้าน และลูกบ้าน พฤติกรรมนี้ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี หน้าที่ทางสังคม เช่น การทำงาน การพักผ่อน การอาบน้ำชำระร่างกาย การแต่งตัว เป็นต้น

2. กิจกรรมรวมภายในครอบครัว หมายถึงพฤติกรรมของสมาชิกภายในครอบครัวทุก ๆ คน ได้มาร่วมแสดงความสัมพันธ์ต่อกันและสร้าง "ความมีชีวิตชีวา" แก่ครอบครัว ลักษณะของพฤติกรรมนี้ เช่น การนั่งคุยกันในห้องนั่งเล่น คนนั่งดู ที.วี. การร่วมรับประทานอาหาร

3. กิจกรรมรวมภายนอกครอบครัว หมายถึงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในสังคมหรือชุมชนสัมพันธ์ของแต่ละครอบครัวที่มีต่อกัน กิจกรรมเหล่านี้ เช่น การร่วมกิจกรรมในงานประเพณีต่าง ๆ การร่วมแรงงาน การเล่นกีฬา หรือการใช้เนื้อที่ของสาธารณประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างที่อาคารที่ทักอาศัย

กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวผู้มีรายไดต่ำ บางอย่างต้องการความเปิดเผย และสามารถติดต่อได้จากภายนอก บางอย่างต้องการความสงบลับตา บางอย่างต้องการที่สงบแบบ กิจกรรมเหล่านี้ต้องการการแบ่งใช้เนื้อที่อาคารตามความเหมาะสม ซึ่งโดยทั่วไปที่ทักอาศัยแบ่งเขต (Zoning) การใช้เนื้อที่ภายในอาคารออกเป็น 5 ส่วนดังนี้คือ

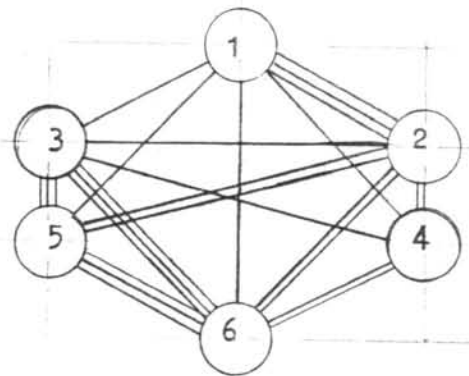
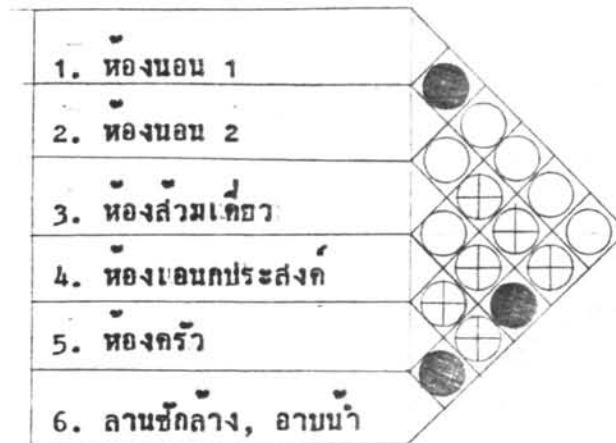
¹Robert Woods Kennedy, "Zones," The house and the art of its design (New York: Reinhold, 1953), p. 115.

1. ส่วนสาธารณะ (Public Zone) ส่วนนอกสุดของอาคาร หรือบ้านพักอาศัย เป็นตัวกั้นระหว่างความเป็นบ้าน และส่วนนอกบ้าน
2. ส่วนสังคม (Social Zone) ส่วนที่สองต่อจากส่วนสาธารณะ (Public Zone) เป็นจุดร่วมระหว่างกิจกรรมภายนอก และกิจกรรมภายในครอบครัว ต้องการความเป็นส่วนตัว (Privacy) มากขึ้นกว่าเดิม
3. ส่วนดำเนิน (Operative Zone) ส่วนทำงานการบริการในบ้าน เป็นส่วนประกอบกิจกรรมส่วนใหญ่ของครอบครัว
4. ส่วนกึ่งส่วนตัว ส่วนที่ต้องการความเป็นส่วนตัวสำหรับครอบครัวที่จะประกอบกิจกรรมร่วมกัน เป็นลักษณะความต้องการที่แตกต่างกัน เพราะเป็นลักษณะของพฤติกรรมสังคม (Social Norm) เช่น วัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ
5. ส่วนส่วนตัว (Private Zone) ส่วนที่ต้องการความเป็นส่วนตัวที่สุด เพื่อประกอบกิจกรรมส่วนตัว

สำหรับครอบครัวผู้มีรายได้น้อย การแบ่งเขตตามความต้องการเนื้อที่เพื่อตอบสนองลักษณะกิจกรรมต่าง ๆ ทำได้ไม่ครบถ้วน เพราะขนาดของอาคารมีขนาดเล็ก และเนื้อที่ต่าง ๆ นั้นต้องพยายามใช้อย่างคุ้มค่า ซึ่งเหตุผลนี้เองทำให้การแบ่งการใช้เนื้อที่จำเป็นต้องพยายามจัดลักษณะการใช้เนื้อที่เหมือนกันรวมเป็นกลุ่ม และจัดระบบการติดต่อภายในอาคาร โดยพิจารณาจาก

1. การติดต่อทางกายภาพ (Physical)
2. การติดต่อทางระบบ Mechanical System
3. การติดต่อทางด้านการมองเห็น (Visual)
4. การติดต่อทางด้านการได้ยิน (Aural)

การติดต่อทางการได้ยิน (Aural)

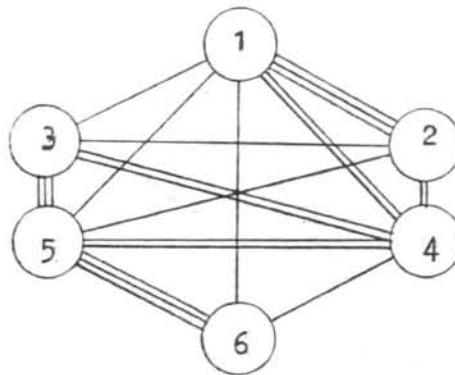
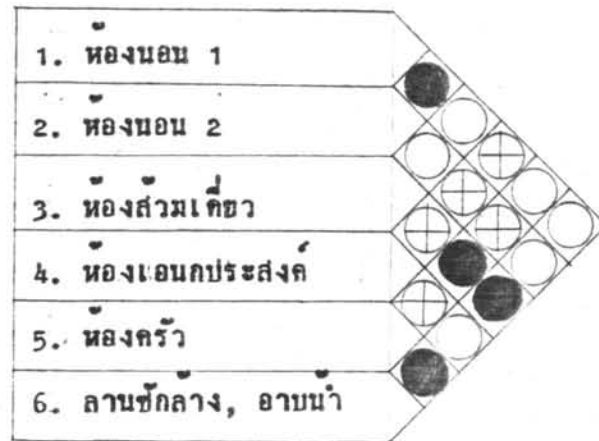

รูปที่ 27 แผนภาพ แสดงการติดต่อทางการได้ยิน

หมายเหตุ

- ≡ ● โคยีนเสียงถึงกัน
- ≡ ⊕ โคยีนหรือไม่โคยีนถึงกัน
- ○ ไม่โคยีนเสียง

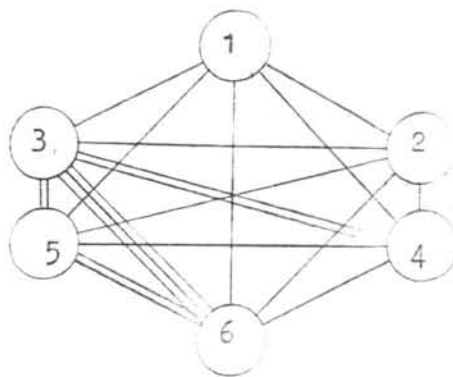
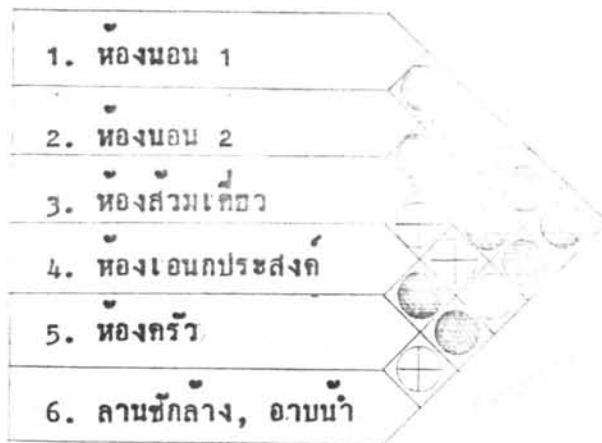
การติดต่อทางกายภาพ (Physical) เพื่อประกอบกิจกรรม

รูปที่ 28 แผนภาพ แสดงการติดต่อทางกายภาพเพื่อประกอบกิจกรรม

- ≡ ● การติดต่อ โดยความจำเป็น
- ≡ ⊕ การติดต่อ โดยผ่านห้องอื่น
- ○ แยกการติดต่อกัน

การติดต่อทางด้านระบบ Mechanical System

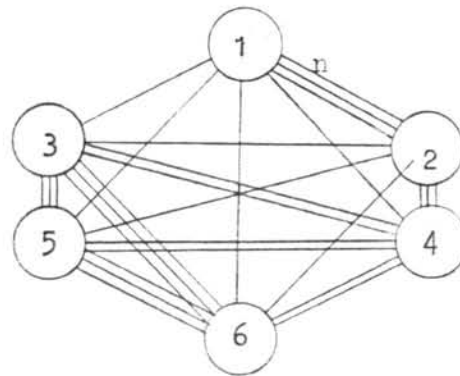
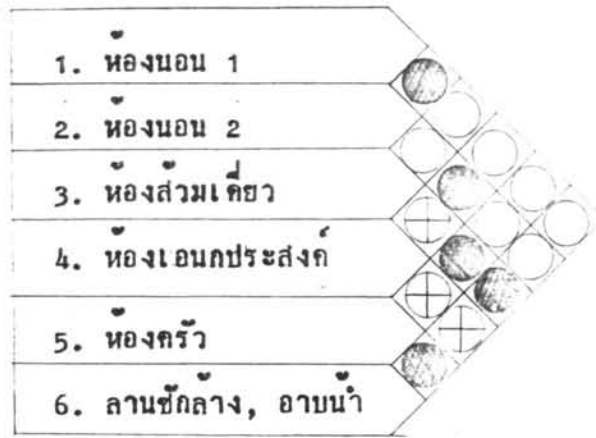

รูปที่ 29 แผนภาพ แสดงการติดต่อทางระบบ Mechanical System

หมายเหตุ

- ● การติดต่อโคจรระบบไฟฟ้า
- == ⊕ การติดต่อโคจรระบบไฟฟ้า และท่อน้ำใช้น้ำทิ้ง
- ≡ ○ การติดต่อโคจรระบบไฟฟ้า ท่อน้ำใช้น้ำทิ้งและท่อน้ำใส่โครก, บอเกรอะ

การคิดต่อทางการมอง (Visual)

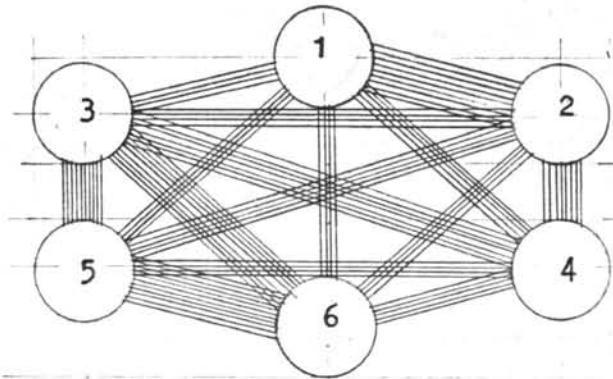

รูปที่ 30 แผนภาพ แสดงการคิดต่อทางการมอง

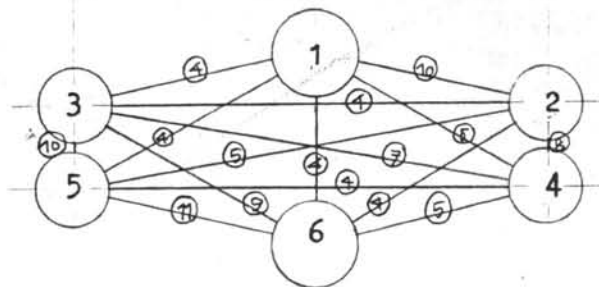
หมายเหตุ

- ≡ (triple line) ● (solid circle) มองเห็นถึงกัน
- = (double line) ⊕ (circle with cross) มองเห็นหรือไม่เห็นถึงกัน
- (single line) ○ (empty circle) มองไม่เห็น

โดยพิจารณาจากสภาพรวมโดยทั้งหมด เมื่อพิจารณาจากวิธีการติดต่อทั้ง 4 แบบ และนำมาพิจารณาารวมกัน จะได้ลักษณะการจับกลุ่มรวมขององค์ประกอบภายในอาคารเป็นลักษณะดังนี้

เทียบความสำคัญในการติดต่อดังนี้

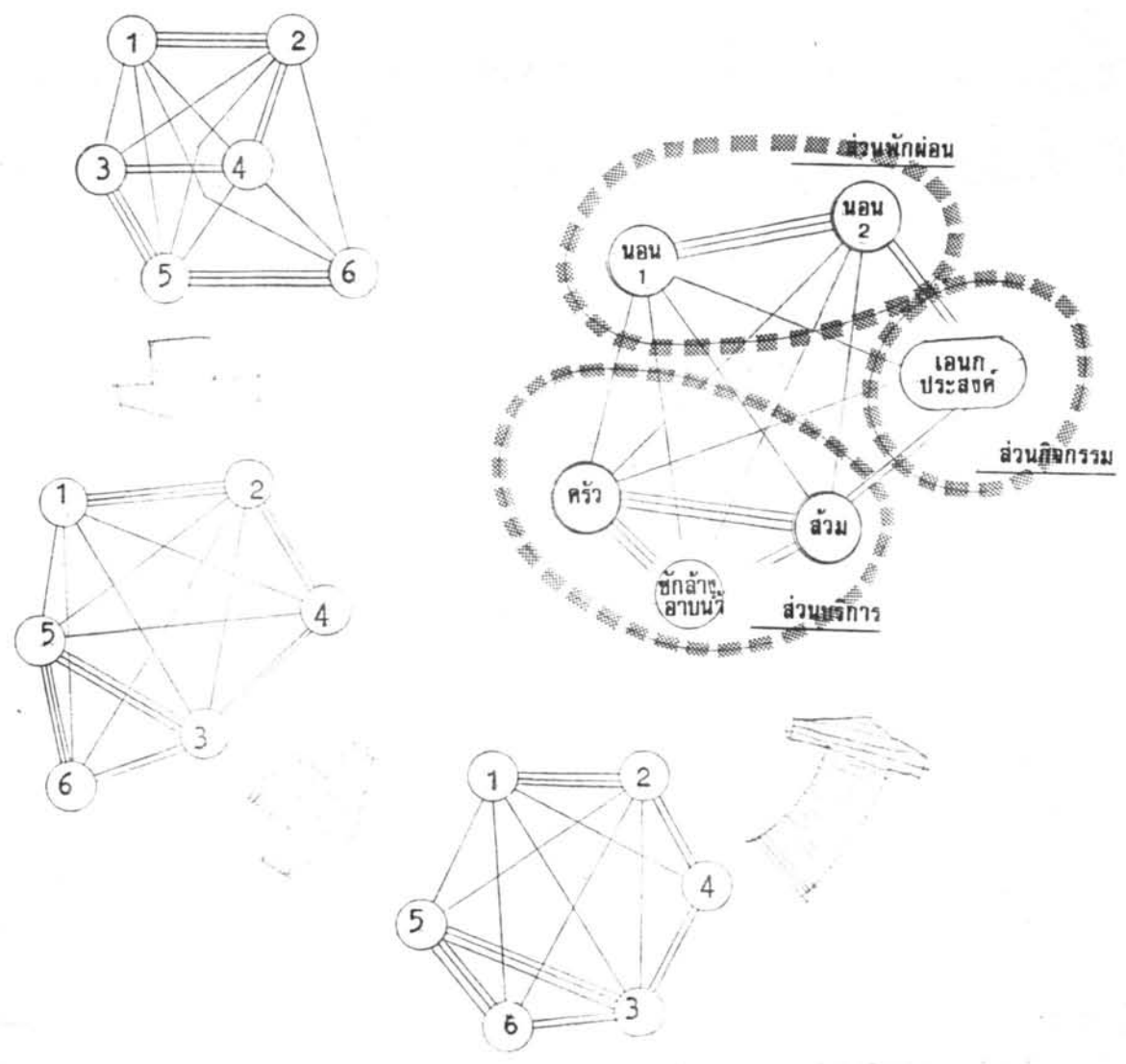

องค์ประกอบ 1 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 2	มีค่าเป็น	10 หน่วย หรือมีค่า	2.5
องค์ประกอบ 1 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 3	มีค่าเป็น	4 หน่วย หรือมีค่า	1
องค์ประกอบ 1 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 4	มีค่าเป็น	5 หน่วย หรือมีค่า	1.25
องค์ประกอบ 1 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 5	มีค่าเป็น	4 หน่วย หรือมีค่า	1
องค์ประกอบ 1 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 6	มีค่าเป็น	4 หน่วย หรือมีค่า	1
องค์ประกอบ 2 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 3	มีค่าเป็น	4 หน่วย หรือมีค่า	1
องค์ประกอบ 2 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 4	มีค่าเป็น	8 หน่วย หรือมีค่า	2
องค์ประกอบ 2 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 5	มีค่าเป็น	5 หน่วย หรือมีค่า	1.25
องค์ประกอบ 2 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 6	มีค่าเป็น	4 หน่วย หรือมีค่า	1
องค์ประกอบ 3 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 4	มีค่าเป็น	7 หน่วย หรือมีค่า	1.75
องค์ประกอบ 3 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 5	มีค่าเป็น	10 หน่วย หรือมีค่า	8.5
องค์ประกอบ 3 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 6	มีค่าเป็น	9 หน่วย หรือมีค่า	2.25
องค์ประกอบ 4 มีความสัมพันธ์ต่อ	องค์ประกอบ 5	มีค่าเป็น	4 หน่วย หรือมีค่า	1

องค์ประกอบ 4 มีความสัมพันธ์ต่อ องค์ประกอบ 6 มีค่าเป็น 5 หน่วย หรือมีค่า 1.25
 องค์ประกอบ 5 มีความสัมพันธ์ต่อ องค์ประกอบ 6 มีค่าเป็น 11 หน่วย หรือมีค่า 2.75

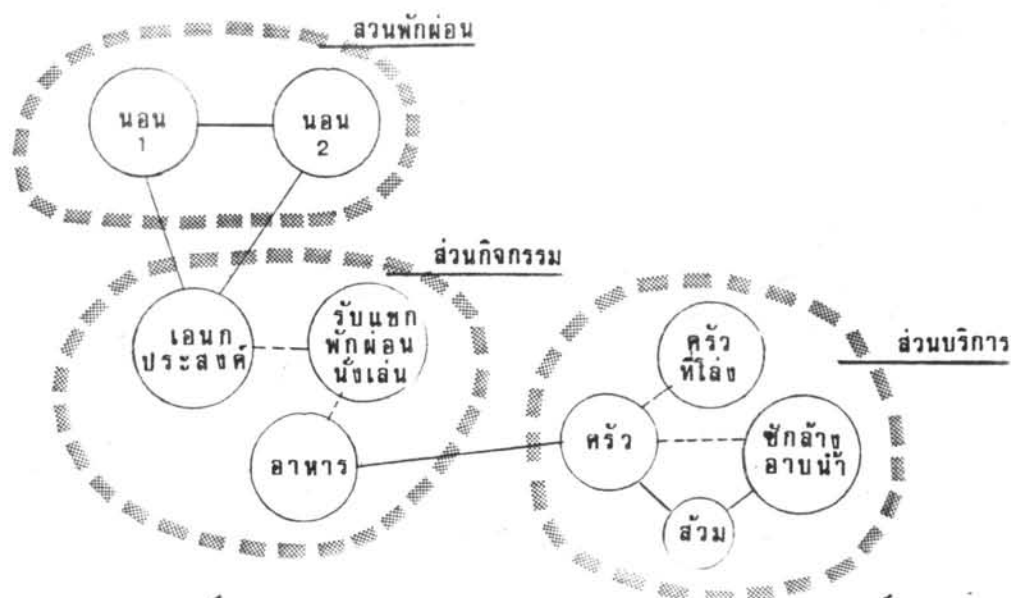
ตามความสำคัญของการจัดระดับการคิดคือที่สรุปจากข้างต้น สามารถนำมาเขียนเป็นแผนภาพ (Diagrams) ได้ดังนี้

การจัดองค์ประกอบภายในอาคารพิจารณาตามการลำดับความสำคัญของการคิดต่อระหว่างแต่ละองค์ประกอบ

รูปที่ 31 แผนภาพ แสดงการจัดองค์ประกอบภายในอาคารพิจารณาตามลำดับความสำคัญทางการคิดคือ

ความแผนภาพการลำดับความสำคัญของการติดต่อระหว่างองค์ประกอบภายใน
 ครอบครัวนำมาเปรียบเทียบความการจักระบบติดต่อ โดยพิจารณาความสัมพันธ์
 (Corelation) จะเห็นว่ามึลักษณะการจัองค์ประกอบภายในคล้ายกัน ซึ่งหมายถึงการ
 ทดลองนี้สามารถนำผลมาใช้ในการออกแบบได้ ซึ่งจะนำไปใช้ในบทต่อไป

การจัองค์ประกอบภายในอาคาร พิจารณาจากสำคัญความสัมพันธ์ โดยพิจารณา
 ค่าสัมพันธ์ประสิทธิ์สัมพันธ์ (Corelation) จากข้อมูลที่ได้นี้คือว่า

รูปที่ 52 แผนภาพแสดง การจัองค์ประกอบภายในอาคาร
 พิจารณาจากค่าสัมพันธ์ประสิทธิ์สัมพันธ์